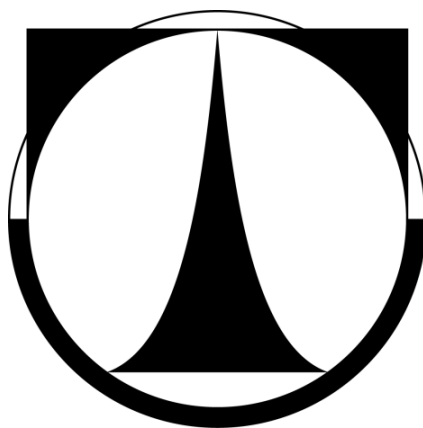

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Ekonomická fakulta

DIPLOMOVÁ PRÁCE

2012

Bc. Markéta Benešová

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI

Ekonomická fakulta

Studijní program: B 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Podniková ekonomika

Vývoj daně z příjmů fyzických osob v letech 2007-2011

Development of personal income tax in the years 2007-2011

DP – EF – KFÚ – 2012 – 3

Bc. Markéta Benešová

Vedoucí práce: Ing. Josef Horák, Ph. D., KFÚ

Konzultant: Ing. Marie Kovářová, auditorka, ZH Bohemia, s.r.o.

Počet stran: 88

Počet příloh: 15

Datum odevzdání: 4. 5. 2012

Prohlášení

Byla jsem seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé diplomové práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li DP nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti TUL; v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat náhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Diplomovou práci jsem vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím DP a konzultantem.

V Hrádku nad Nisou, 4. 5. 2012

Poděkování

Chtěla bych touto cestou poděkovat vedoucímu mé diplomové práce, doktoru Josefu Horákovi, za odbornou pomoc, cenné rady, připomínky a konzultace, které mi při zpracování diplomové práce poskytl.

Anotace

Diplomová práce na téma Vývoj daně z příjmů fyzických osob v letech 2007 – 2011 pojednává o změnách daně z příjmů fyzických osob, které se v těchto letech uskutečnily. Analyzuje dopady, které tyto změny měly na daňové zatížení daní z příjmů fyzických osob. Zprůhledňuje výpočty jednotlivých dílčích základů daně a zároveň může posloužit při povinnosti podat přiznání daně z příjmů.

První kapitola definuje základní pojmy a daňový systém pro uvedení do problematiky. Druhá kapitola se již zabývá právě daní z příjmů fyzických osob, jsou zde uvedeny nejen důležité pojmy, ale také podmínky a předpoklady pro plátce a poplatníky daně z příjmů. Dále pokračuje teoretickou částí, kde ve třetí kapitole analyzuje daňové zatížení u jednotlivých druhů příjmů na vybraných příkladech a ve čtvrté kapitole porovnává daňové zatížení a vliv změn jednotlivých instrumentů na daňové zatížení daně z příjmů.

Klíčová slova

daň z příjmů fyzických osob, daňové zatížení, dílčí základ daně, sazba daně, daňově uznatelný výdaj, zdanitelné příjmy, nezdanitelná část základu daně, sleva na dani, daňová povinnost

Annotation

The dissertation on the theme Development of personal income tax in the years 2007-2011 treats changes concerning the personal income tax realized in these years. It analyzes the impact of these changes on the tax burden of personal income tax. It makes more transparent calculations of separate partial tax bases and can simultaneously serve the liability to handing in an income tax return.

The first chapter explains basic terms and the tax system to specify problems. The second chapter is already concerned only just with the personal income tax. Not only terms are given here but also conditions and prerequisites for income tax payers. It continues with theoretical part where, in the third chapter, the tax burdens of single income classes is analyzed in collected examples, and in the fourth chapter the tax burden and the impact of changes of single instruments on the tax burden of income tax are compared.

Keywords

Personal income tax, Tax burden, Partial tax base, Tax rate, Tax deductible expense, Taxable income, Non-taxable portion of the tax base, Tax discount, Tax liability

Obsah

Prohlášení	5
Poděkování	6
Anotace	7
Klíčová slova	7
Abstract.....	8
Keywords.....	8
Obsah	9
Seznam ilustrací.....	12
Seznam tabulek.....	13
Seznam zkratek a značek	14
Úvod.....	15
1 Deskripce daňového systému České republiky	17
1.1 Vymezení základních pojmů	17
1.2 Daňová soustava v ČR.....	19
1.2.1 Přímé daně	20
1.2.2 Nepřímé daně.....	21
1.2.3 Ostatní daně	23
1.3 Daňový řád.....	24
1.3.1 Zásady pro správu daní.....	25
1.3.2 Daňové řízení.....	27
2 Charakteristika daně z příjmů fyzických osob.....	32
2.1 Poplatník, plátce daně a daňové přiznání.....	32
2.2 Zdanění příjmů FO.....	33

2.2.1	Příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků	39
2.2.2	Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti	40
2.2.3	Příjmy z kapitálového majetku	42
2.2.4	Příjmy z pronájmu	43
2.2.5	Ostatní příjmy	43
3	Analýza daňového zatížení na vybraných příkladech	44
3.1	Příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků dle § 6	46
3.1.1	Rok 2007	46
3.1.2	Rok 2008	48
3.1.3	Rok 2009	49
3.1.4	Rok 2010	50
3.1.5	Rok 2011	51
3.1.6	Daňového zatížení u bezdětného poplatníka	52
3.1.7	Daňového zatížení u poplatníka s jedním dítětem	53
3.1.8	Optimalizace daně v ročním zúčtování	54
3.2	Příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti dle § 7	55
3.2.1	Společné zdanění manželů	56
3.2.2	Minimální základ daně	58
3.3	Příjmy z kapitálového majetku dle § 8	59
3.4	Příjmy z pronájmu dle § 9	60
3.5	Ostatní příjmy dle § 10	60
4	Komparace zjištěných výsledků a porovnání daňového zatížení u vybraných fyzických osob	62
4.1	Porovnání daňového zatížení u příjmů dle § 6	62
4.1.1	Porovná jednotlivých měsíčních záloh	63
4.2	Porovnání daňového zatížení u příjmů dle § 7	69

4.2.1	Porovnání při použití společného zdanění manželů	70
4.2.2	Porovnání při použití minimálního základu daně.....	71
4.3	Roční zúčtování a daňové přiznání	73
4.4	Daňová přiznání podnikatele s řemeslnou živností	77
Závěr	.....	82
Seznamy použité literatury	.....	85
Seznam příloh	.....	88

Seznam ilustrací

Obr. 1.1: Kam plynou daňové výnosy v České republice 2008	19
Obr. 1.2: Dělení daňového systému ČR, přímé daně	21
Obr. 1.3: Dělení daňového systému ČR, nepřímé daně	22
Obr. 1.4: Dělení daňového systému ČR, ostatní daně	23
Obr. 1.5: Vyjádření vybraných rozpočtových příjmů rok 2010	24
Obr. 1.6: Daňové řízení	27
Obr. 2.1: Základ daně z příjmů fyzických osob	36
Obr. 2.2: Samostatné základy daně členěných dle dílčích základů daně	39
Obr. 4.1: Vývoj průměrný hrubých mezd v letech 2007 až 2011	62
Obr. 4.2: Porovnání daňového zatížení při hrubé mzdě 15 000 Kč	63
Obr. 4.3: Porovnání daňového zatížení při hrubé mzdě 35 000 Kč	63
Obr. 4.4: Procentní rozdíly daňové povinnosti mezi roky 2007 a 2011	66
Obr. 4.5: Porovnání daňového zatížení při hrubé mzdě 20 000 Kč	67
Obr. 4.6: Procentní rozdíly daňové povinnosti mezi roky 2007 a 2011	69
Obr. 4.7: Vývoj daňové povinnosti rodiny s dítětem 2007 a 2008	70
Obr. 4.8: Porovnání daňového zatížení s nízkým základem daně v letech 2007 a 2008	71
Obr. 4.9: Vývoj daňových příjmu státní rozpočtu v letech 2007 až 2010 mil. Kč	75
Obr. 4.10: Vývoj HDP na jednoho obyvatele v letech 2007 – 2010	76
Obr. 4.11: Vývoj výše vyplacených dávek sociální podpory v letech 2007 až 2009	76
Obr. 4.12: Výpočet daně z příjmů FO s údaji dle daňového přiznání z roku 2007	77
Obr. 4.13: Výpočet daně z příjmů FO s údaji dle daňového přiznání z roku 2008	78
Obr. 4.14: Výpočet daně z příjmů FO s údaji dle daňového přiznání z roku 2009	79
Obr. 4.15: Výpočet daně z příjmů FO s údaji dle daňového přiznání z roku 2010	79
Obr. 4.16: Výpočet daně z příjmů FO s údaji dle daňového přiznání z roku 2011	80

Seznam tabulek

Tab. 1.1: Vývoj sazby DPH v letech 2007 a 2012	23
Tab. 2.1: Slevy na dani FO	38
Tab. 3.1: Daňová pásma a sazby daně z příjmů fyzických osob v roce 2007	44
Tab. 3.2: Slevy na dani v letech 2007, 2008 a plánované na rok 2009	45
Tab. 3.3: Daňová pásma a sazby daně z příjmů fyzických osob v roce 2007 (měsíční)	46
Tab. 3.4: Výše slev z měsíční zálohy v roce 2007	47
Tab. 3.5: Výše slev z měsíční zálohy v roce 2008	48
Tab. 3.6: Výše slev z měsíční zálohy v roce 2009	49
Tab. 3.7: Výše slev z měsíční zálohy v roce 2010	50
Tab. 3.8: Výše slev z měsíční zálohy v roce 2011	51
Tab. 3.9: Záloha na daň pro různé úrovně příjmů v letech 2007 – 2011	52
Tab. 3.10: Záloha na daň pro různé úrovně příjmů v letech 2007 – 2011	53
Tab. 3.11: Porovnání zdanění podnikatele v letech 2007 a 2008 s použitím SZM	57
Tab. 3.12: Porovnání daňové zátížení v letech 2007 a 2008 s použitím MZD	59
Tab. 4.1: Rozdíly mezi zálohami na daň v letech 2007 -2011	64
Tab. 4.2: Rozdíly v % mezi zálohami na daň v letech 2007 -2009	65
Tab. 4.3: Rozdíly mezi zálohami na daň v letech 2007 -2011	67
Tab. 4.4: Rozdíly v % mezi zálohami na daň v letech 2007 -2009	68
Tab. 4.5: Porovnání daňového zatížení zaměstnanecké poměru a OSVČ	72
Tab. 4.6: Daňové zatížení v letech 2007 až 2011 dle vybraného příkladu	74

Seznam zkratek a značek

ČR	Česká republika
DaP	daňové přiznání
DPFO	daň z příjmů fyzických osob
DPH	daň z přidané hodnoty
FO	fyzická osoba
HDP	hrubý domácí produkt
MZD	minimální základ daně
Obr.	obrázek
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
Př.	příklad
Sb.	sbírka
SP	sociální pojištění
SZM	společné zdanění manželů
Tab.	tabulka
VB	Velká Británie
VH	výsledek hospodaření
ZDP	zákon o dani z příjmů
ZO	zdaňovací období
ZP	zdravotní pojištění
ZTP/P	zvlášť tělesně postižený s průvodcem
%	procento
§	paragraf

Úvod

Daň z příjmů fyzických osob prošla v letech 2007 až 2011 mnoha novelami. V součtu s daní z příjmu právnických osob je jedním z nedůležitějších daňových příjmů státního rozpočtu. Změny jejich daňového zatížení mají dopad na poptávku zahraničních firem po místě na českém trhu. Můžeme jimi tedy regulovat finanční situaci země a její rozvoj.

Daň z příjmů je jedním z nejdiskutovanějších témat, jelikož zatěžuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo, což je převážná část populace České republiky. Ovlivňuje nejen, jakou výši peněžních prostředků mají občané k dispozici, ale také podnikatelské prostředí.

Sazba daně z příjmů v České republice je oproti ostatním zemí Evropské unie nízká a zároveň je v současné době vykazován vysoký deficit státního rozpočtu. Proto je jen otázkou času, kdy bude daňové zatížení zvýšeno. Změny v plánované novele účinné od roku 2013 by měla probíhat pomocí různých nástrojů pro změnu daně dle toho, koho je potřeba podpořit či kde je třeba omezit nepříznivé jevy, které vyvstaly v závislosti s novelami provedenými v posledních letech.

Cílem diplomové práce je analyzovat daňové zatížení fyzických osob na vybraných příkladech. Výsledky získané z těchto příkladů přehledně zhodnotit a získat závěr, který by měl určit dopad provedených novel zákona o daních z příjmů na celkové daňové zatížení fyzických osob. Přínosem je nejen zprehlednění zjištění daňové povinnosti z různých druhů příjmů, ale též vytvoření si představy, jaký dopad může mít použití jednotlivých nástrojů ke změně daně na celkové daňové zatížení.

V první části bude provedena deskripce daňového systému, tedy jeho definice a skladba. Na začátku kapitoly budou vymezeny základní pojmy, kterým je pro následnou analýzu daně z příjmů potřebné porozumět pro snazší orientaci. Poté bude přistoupeno k identifikaci daňové soustavy České republiky, kde budou pro představu letmo definovány jednotlivé druhy daní. Na konci kapitoly budou uvedeny důležité pojmy z daňového řádu, jelikož i tato část je zahrnuta v daňovém systému. Druhá část bude zaměřena na vysvětlení

pojmu týkajících se právě daně z příjmů. Budou zde uvedené pojmy, které by měli poplatníci pro zjištění jejich daňové povinnosti a podání daňového přiznání znát. Též jsou zde vyjmenovány jednotlivé druhy příjmů a způsoby zjištění jejich základů daně. U jednotlivých druhů jsou uvedeny některé příjmy, které se pod tento druh řadí.

Třetí kapitola obsahuje praktickou část. Zde bude provedena analýza daňového zatížení na vybraných příkladech. V úvodu se zabývá změnami, které byly součástí novel probíhajících v jednotlivých letech. Pak už bude dle jednotlivých druhů příjmů analyzováno daňové zatížení. Příjmy ze závislé činnosti a jiných funkčních požitků budou pomocí tabulek rozebrány velice podrobně, u příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti už budou analyzovány jen významné změny. U následující třech druhů příjmů budou uvedeny podstatné změny, které proběhly v letech 2007 až 2011.

V poslední, čtvrté části, budou porovnány výsledky zjištěné z třetí kapitoly. Z výsledků budou zjištěny absolutní a procentní rozdíly, které budou představeny pomocí grafů pro snadné porovnání. V úvodu porovnání příjmů z podnikání jsou navíc uvedeny změny daňové uznatelnosti nákladů. Dále bude pro tuto kapitolu vytvořen komplexní příklad, z části i ze zjištěných výsledků, kde budou zahrnuty všechny druhy příjmů. V závěru bude porovnáno celkové daňové zatížení mezi jednotlivými roky u tohoto smyšleného příkladu. Kapitola se také zabývá vývojem příspěvku daní z příjmů do státního rozpočtu, a jaký dopad na něj měla reforma veřejných financí, který nabyla účinnosti v roce 2008. Na konci kapitoly budou všechny údaje prokázány na vývoji příjmů, výdajů a daňového zatížení podnikatele, jehož údaje byly získány z daňových přiznání z let 2007 až 2011.

1 Deskripce daňového systému České republiky

Daňový systém tvoří soubor daní, které jsou vybírány v určitý čas v určitém státě. Jsou v něm zařazeny i systémy institucí, které mají na starosti správu daní, jejich vyměřování, vymáhání a kontrolu a rovněž metodiku pracovních postupů použitých ve vztahu k daňovým subjektům. (Široký a kol., 2008, s. 10)

Daňový systém v České republice (dále jen ČR) byl zjednodušen reformou veřejných financí, která vstoupila v platnost v roce 2008, nadále však zůstává jedním z nejsložitějších a nejméně srozumitelných v Evropě. Ze zprávy světové banky „Doing Business 2012“ vyplývá, že z hodnocených 183 zemí za období červen 2010 až květen 2011 skončila ČR na 64. místě v hodnocení jednoduchosti daňového systému jednotlivých zemí.

1.1 Vymezení základních pojmů

Základ daně je předmětem daně, který musí být vyjádřen v měřitelných jednotkách a je upraven dle zákonných pravidel. (Boněk, 2001, s. 530)

Pravidelný časový interval, na který se stanoví daňový základ a vybírá se za něj daň, je **zdaňovací období** (dále jen ZO). (Boněk, 2001, s. 567)

Sazba daně je algoritmus sloužící k určení velikosti daně. Dělení jednotlivých sazeb je dle druhu předmětu daně:

- jednotná má stejnou výši pro všechny předměty daně a není závislá na jeho kvalitě,
- diferencovaná je rozdílná pro jednotlivé předměty daně a závisí při ní na jeho kvalitě.

Jiné dělení podle typu základu daně:

- Pevná je odvozená z fyzikální jednotky základu daně.
- Relativní je volena při hodnotovém základu daně. Dělí se na lineární, při které se daň zvyšuje se zvýšením základu ve stejném poměru. Při progresivní sazbě je

základ daně roztríděn do několika pásem a každé pásmo má jinou úroveň daně. (Vančurová, 2010, s. 21)

V ČR byla v roce 2008 změněna progresivní na jednotnou sazbu daně u daně z příjmů fyzických a právnických osob. Tato změna podstatně zjednodušila výpočet daně.

Vynětí z předmětu daně ujišťuje daňový subjekt, co skutečně není předmětem daně, vlastně utvrzuje jeho právní jistotu. (Vančurová, 2010, s. 17)

Osvobození od daně určuje část předmětu, kterou daňový subjekt nezahrnuje do základu daně. Patří sem úplné, částečné a podmíněčné osvobození. (Vančurová, 2010, s. 17)

Nezdanitelné minimum je používáno hlavně k omezení výběru velmi malých částek, které jsou neefektivní. (Vančurová, 2010, s. 18)

Při konstrukci daně se také často používá pojem **sleva na dani**. Ta sníží hodnotu daně za určitých podmínek. Zde je důležité zdůraznit rozdíl mezi slevou na dani a **odpočtem od základu daně**. Ten snižuje základ daně, sleva pak samotnou výši daně. (Vančurová, 2008, s. 23)

Při výběru daní je potřeba rozlišit pojmy daňový subjekt, plátce daně a poplatník daně. Osoba povinná odvádět, strpět a platit daň je **daňový subjekt**. Ten se dále dělí na poplatníka a plátce daně. (Boněk, 2001, s. 87)

- Poplatníkův majetek, příjem a úkony jsou dani podstoupeny. (Boněk, 2001, s. 303)
- Plátce daně je pod svou majetkovou odpovědností povinný odvést daň, sraženou nebo vybranou od poplatníků, správci daně. (Boněk, 2001, s. 282)

Způsob výběru daně je cesta, kterou se daň dostane od daňového subjektu ke správci daně. Dělí se na zálohu na daň, splátku daně, srážku daně a zálohu u zdroje. Záloha na daň se určí dle daňové povinnosti z předchozího období nebo předpokládané výše daně v příslušném období. Základní vlastností je zúčtovatelnost. Tím je myšleno, že za daně ZO není definitivně splněna daňová povinnost. Na konci ZO se za toto období ve lhůtě

splatnosti určí přesná daňová povinnost a porovná se zaplacenými zálohami. Následně dojde buď k doplacení nedoplatku, nebo vrácení přeplatku. Splátka daně je rozdělení daně na jednotlivé platby učené z předem stanovené daňové povinnosti v ZO. Výše splátek je určená poměrnou částí daňové povinnosti. U srážky daně se zúčastňují oba dva daňové subjekty. Plátce vypočte srážku daně z příjmu poplatníka a odvede pod svou majetkovou odpovědností. Zálohy u zdroje jsou kombinací zálohy na daň a srážky u zdroje. Příkladem je záloha na daň z příjmu z měsíční mzdy. (Vančurová, 2010, s. 33)

1.2 Daňová soustava ČR

Daňová soustava je vymezena zákonem o soustavě daní, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1993. V roce 2008 se ještě rozšířila o ekologickou daň, kterou tvoří daň z elektřiny, plynů a pevných paliv.

Daň je dle Vančurové (2010, s. 9) „ *něnavratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová zákonem uložená platba.*

Daň plní příjmové stránky veřejných rozpočtů. Pomocí daní jsou zajišťovány minimální standardy školství, zdravotnictví, obrany a jiných oblastí. Obrázek (dále jen obr.) 1.1 představuje do jakých oblastí a jakou částkou přispívá poplatník z 1 000 Kč odvedených daní. (Široký a kol., 2008, s. 20)

1000 Kč odvedených poplatníky na daních do veřejných rozpočtů							
příspěvek do EU	sociální dávky, důchody	Platy byrokracie, vč. Školství	přímé dotace	zdravotnictví	armáda, vnitro	vládní investice	úroky ze státního dluhu
31 Kč	377 Kč	196 Kč	116 Kč	56 Kč	71 Kč	111 Kč	42 Kč

Obr. 1.1 Kam plynou daňové výnosy v České republice 2008

Zdroj: ŠIROKÝ, J. a kol. Daňová teorie-s praktickou aplikací, s. 18

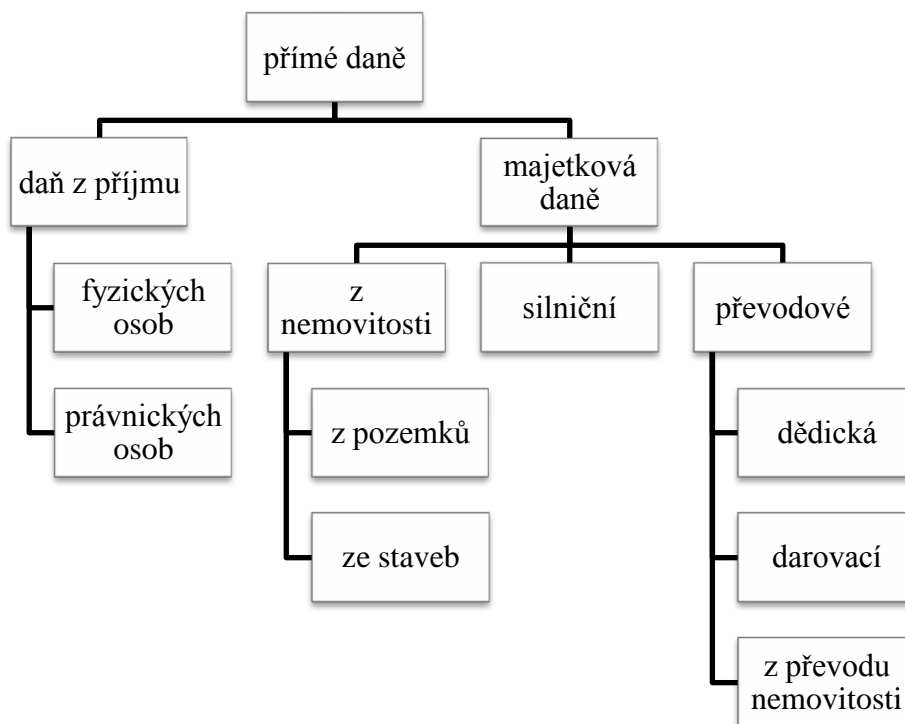
Míra daňového zatížení je vyjádřena pojmem **daňová kvóta**. Daňová kvóta slouží k mezinárodnímu srovnání pro podíl vybraných daní v daném státě na hrubém domácím produktu. Rozeznáváme dva typy daňových kvót. Čistou daňovou kvótu, která pracuje jen s daněmi a konsolidovanou daňovou kvótu, která zahrnuje i pojistné sociálního zabezpečení. (Vančurová, 2010, s. 21)

1.2.1 Přímé daně

Daně z příjmů a majetkové daně jsou často používané jako nástroj regulace. Plní lépe daňovou spravedlnost pro svou adresnost, kterou se také dokážou lépe přiblížit platební schopnosti subjektu. Oproti spotřební dani jsou viditelnější a tím také poplatníkem více vnímány. (Vančurová, 2010, s. 48)

Daně z příjmů se skládají z daně z příjmů právnických osob a fyzických osob. Součtem těchto daní získáme třetí nejdůležitější rozpočtový příjem. Naproti tomu **majetkové daně** patří jen mezi doplňkové daňové příjmy státního rozpočtu. **Daně převodové** jsou v součtu významnější než daně z nemovitosti. Dominantní postavení má zde daň z převodu nemovitosti. (Vančurová, 2010, s. 50)

Daň z nemovitosti je příjmem obcí, z toho plyne, že záleží především na poloze nemovitosti. Dělí se na daň z pozemků a ze staveb. Do daně z pozemků řadíme zemědělské půdy, stavební a ostatní pozemky. Základ daně se určí dle výměry v m². Sazba je diferencovaná a pevná, jen u zemědělské půdy je lineární. U daně ze staveb je základem daně půdorys staveb v m². Sazba je i zde diferencovaná a pevná, roste s každým dalším nadzemním podlažím stavby. Jednorázové daně, dědická a darovací se vybírají při neúplatném převodu majetku. Skutečná hodnota majetku je základem daně a sazba je progresivní. Další jednorázová daň, z převodu nemovitostí je vyměřena při úplatném převodu nemovitosti. Základ daně se určuje dle kupní ceny nebo ocenění dle zákona o oceňování. Sazba je lineární a jednotná. (Vančurová, 2010, s. 51)

Obr. 1.2 Dělení daňového systému ČR, přímé daně

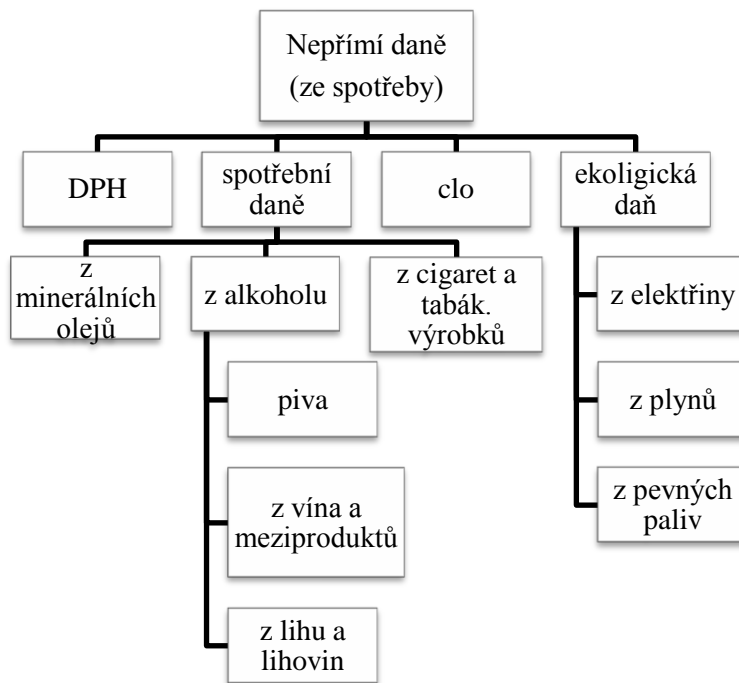
Zdroj: STROUHAL, J. et al. Účetnictví – Velká kniha příkladů, s. 269

Největší zájem vyvolávají změny daně z příjmů, jelikož se týkají téměř všech občanů a jsou pro ně nejvíce zjevné ať už v daňovém priznání, nebo na výplatní listině. Často se od negativního, tedy zvýšení daňového zatížení, odpoutává výraznější pozitivní změnou. Například snížení daňové sazby je kompenzováno zvýšením základu daně.

1.2.2 Nepřímé daně

Předmětem těchto daní je spotřeba. Daň se stane vlastně součástí ceny zboží nebo služby. Rozeznáváme daně všeobecné, selektivní a daně z užívání. Všeobecnou daní je **daň z přidané hodnoty** (dále jen DPH), která zatěžuje dodání zboží, poskytování služeb, převod nemovitosti a dovoz zboží z třetích zemí. Sazba daně je diferenciovaná a lineární ve dvou úrovních. Mezi selektivní daně řadíme daně spotřební a z energie. Základem **spotřebních daní** jsou jednotlivé fyzické jednotky dovezeného nebo vyrobeného zboží. Sazby jsou zde pevné a diferencované. **Ekologické dani** podléhají dodávky energií konečnému spotřebiteli. U **cla** se jedná o povinnou platbu, která zatěžuje pohyb zboží přes

hranice státu. U daně silniční se daň vyměřuje z užívání motorových vozidel. Její poplatníci částečně hradí výstavbu a údržbu silnic a dálnic. Silniční motorová vozidla jsou předmětem daně. Daň je vyměřena slouží-li vozidlo k výdělečné činnosti. Sazba daně je diferencovaná a pevná. (Vančurová, 2010, s. 54)

Obr. 1.3 Dělení daňového systému ČR, nepřímé daně

Zdroj: STROUHAL, J. et al. Účetnictví – Velká kniha příkladů, s. 269

DPH je jedna z nejdiskutovanějších daní. Hlavně kvůli neustálým změnám, které daň provázejí. Z pohledu podnikatele se stává čím dál složitější rozpoznat, zda má nárok na odpočet či povinnost daň odvést. V minulých letech zejména ve vztahu k zahraniční a v roce 2012 také u stavebních prací. Nutno dodat, že všechny tyto změny nejvíce zatěžují právě drobné podnikatele, kteří většinou nemají důležité kontakty k získání kvalifikované informace, ale také počítačovou vybavenost, která se v posledních letech stává nutností. Další významné změny daňového zatížení daně z přidané hodnoty probíhají prostřednictvím sazby daně, ty už se dotýkají všech občanů. Tabulka (dále jen tab.) 1.1 zobrazuje změny sazby daně, které v letech 2007 až 2012 proběhly. Neustálý nárůst snížené sazby daně má vliv hlavně na ceny léků, potravin a bydlení.

Tab. 1.1 Vývoj sazby DPH v letech 2007 a 2011

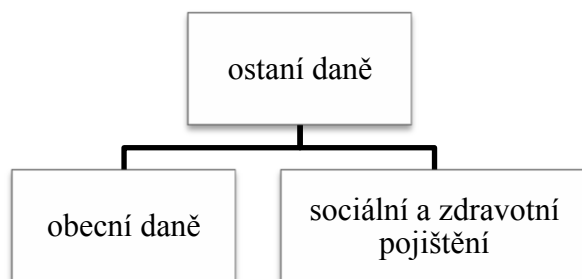
Rok	Základní sazba DPH	Snížená sazba DPH
2007	19 %	5 %
2008 - 2009	19 %	9 %
2010 - 2011	20 %	10 %
2012	20 %	14 %

Zdroj: vlastní dle zákona č. 235/2004 Sb. o dani z přidané hodnoty.

Za zmínku stojí i spotřební daň, která je třeba u pohonných hmot v porovnání s okolními státy jedna z nejvyšších. To má samozřejmě dopad na ceny benzínu i nafty u čerpacích stanic a poté i na ceny ostatních komodit a služeb.

1.2.3 Ostatní daně

I když mají ostatní daně v daňovém systému ČR spíše doplňkový charakter, patří sem i nejvýnosnější daň se specifickým postavením, kterou je pojistné na sociální pojištění (dále jen SP). Radí se sem pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné veřejné zdravotní pojištění (dále jen ZP), i když se hradí zdravotním pojišťovnám. (Vančurová, 2010, s. 54)

Obr. 1.4 Dělení daňového systému ČR, ostatní daně

Zdroj: STROUHAL, J. et al. Účetnictví – Velká kniha příkladů, s. 269

Vývoj je patrný i v systému sociálního pojištění, během let 2007 až 2011 se snižoval sazba, ale také byl zaveden strop u SP. Strop u SP byl zaveden v ČR od roku 2008.

Zatížení sociálním pojištěním je v ČR oproti ostatním evropským zemím vysoké, kompenzováno je jednou z nejnižších daní z příjmů FO mezi evropskými zeměmi.

Z obr. 1.5 vyplývá, že nejvýznamější příjmem státního rozpočtu je sociální a zdravotní pojištění, druhým DPH a třetím daně z příjmů.

Obr. 1.5 Vyjádření vybraných rozpočtových příjmů rok 2010

Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2011

1.3 Daňový řád

Od 1. 1. 2011 byl pětadesátkrát novelizovaný zákon ČNR č. 337/1992 o správě daní a poplatků nahrazen zákonem č. 280/2009, daňovým řádem. Ten byl ještě v roce 2011 změněn zákonem č. 30/2011, daňový řád a další související zákony s účinností od 1. 3. 2011. (Kobík, 2011, s. 5)

Dle Kobíka (2011, s. 12) „*Daňový řád upravuje postup správců daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, jinými slovy správu daní, která je dle zákona rovněž postupem se stanovenými cíly, tj. správným zjištěním a stanovením daní a zabezpečením jejich úhrady.*

Účastníci daňového řízení jsou tedy správci daně, daňové subjekty a třetí osoby. Mezi správce daně patří územní finanční orgány, územní orgány a celní orgány. Daňový subjekt už byl výše definován, jedná se tedy o poplatníka a plátce daně. Daňového řízení se může účastnit i mnoho jiných osob, které nazýváme třetími osobami. Jsou to např. svědci, soudní znalci a auditoři. Každá osoba, která se zúčastní daňového řízení je povinná poskytovat informace správci daně. (Vančurová, 2010, s. 63)

Daňový subjekt má povinnost tvrdit svou daňovou povinnost v řádném daňovém tvrzení, a to na základě jemu známých skutečností prostřednictvím předepsané formy tiskopisu. Následně tvrzenou částku zaplatit. (Kobík. 2011, s.)

1.3.1 Zásady pro správu daní

Jedná se o obecné právní zásady, které vyplývají z Ústavy a z Listiny základních práv a svobod. Dle následujících zásad se řídí celá správa daní, postupuje se podle nich během celého řízení, ale i mimo vlastní řízení. (Kobík, 2011, s. 28)

Zásada zákonnosti

Znamená, že daně a poplatky mohou být ukládány jen na základě zákona. Ale i správci daně musí jednat v případech a mezích stanovených zákonem, jinými právními předpisy a mezinárodními smlouvami, kterými je ČR vázána.

Zásada zákazu zneužití pravomoci a správního uvážení

Správci daně nemohou překračovat své kompetence a musí jednat a rozhodovat ve věcech jedině dle zákonných podmínek. Dále správce musí postupovat objektivně a nestranně.

Zásada deklarující rovná procesní práva a povinnosti

Při rozhodování nesmějí vznikat rozdíly ve skutkově shodných a podobných případech.

Zásada spolupráce neboli součinnosti

Osoby účastněné na správě daně a správci daně musí při spolupráce jednat zdvořile.

Zásada poučování

Povinností správce daně je poskytnout informace o jejich právech a povinnostech osobám, které se zúčastní řízení.

Zásada ekonomie řízení

Správce jedná takovým způsobem, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady. Může tak učinit spojením některých úkonů pro různá řízení.

Zásada rychlosti

Správce daně musí jednat bez zbytečných průtahů.

Zásada volného hodnocení důkazů

Správce daně musí postupovat dle obecných pravidel logiky, jinak hodnotí předložené důkazy dle vlastní úvahy.

Zásada materiální pravdy**Zásada oficiality**

Správce daně musí neustále zjišťovat povinnosti osob zúčastněných na správě daně.

Daňové tajemství

Zákon udává všem zúčastněným osobám na správě daní a to i úředníkům, aby zachovaly mlčenlivost ohledně všech skutečností, které se během řízení dozvěděli.

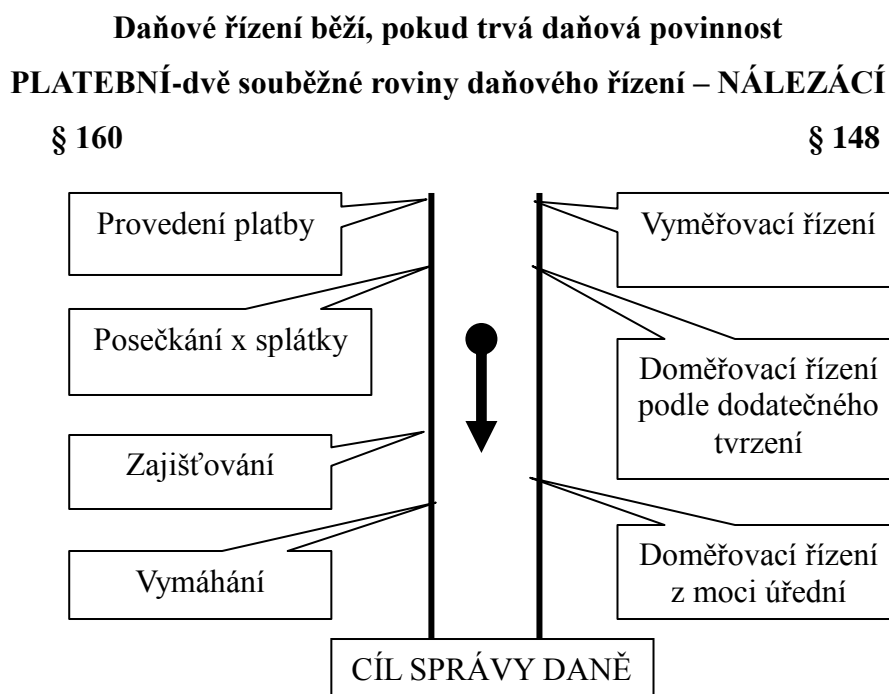
Zásady ochrany osobních údajů

Správce daně může schraňovat osobní údaje potřebné pro správu daní ale jen, je-li to nezbytně nutné. (Kobík, 2011, s. 28)

Zásada rychlosti by měla zaručit vyšší efektivitu výběru daní, která je v současné době nízká. Otázkou je, zda bude tato změna dostatečná ke zlepšení situace.

1.3.2 Daňové řízení

Proces, kterého se účastní všechny tři výše jmenované subjekty. A to především správci daně a daňové subjekty. Jednotlivé úkony je potřeba formalizovat, aby přenos informací proběhl správně. (Vančurová, 2010, s. 66)

Obr. 1.6 Daňové řízení

Zdroj: KOBÍK, J.; KOHOUTKOVÁ, A. Orientační průvodce novým daňovým řádem – po technické novele přijaté v roce 2011, s. 14

Daň může být doměřena nebo je třeba nedoplatek vymáhat. Dle těchto řízení lze dělit daňové řízení do nalézací a platební roviny. **NALÉZACÍ ŘÍZENÍ** obsahuje vyměřovací a doměřovací řízení. **Vyměřovací řízení**, jehož pomocí se stanoví daň. Zahájeno může být buď podáním řádného daňového tvrzení, nebo z moci úřední. Teprve poté se dle okolností přistupuje k **doměřovacímu řízení**, které se koná za účelem určení změny poslední známé daně. Zahájeno může být buď podání dodatečného tvrzení daně, nebo z moci úřední. (Kobík, 2011, s. 15)

K oběma bodům je pak vedeno řízení o řádném opravném prostředku proti rozhodnutí. Prostřednictvím odvolání, které je nezbytnou podmínkou, pokud by bylo soudem vydáno přezkoumání ve správě daní. Do 30 dnů ode dne doručení platebního výměru může daňový subjekt podat odvolání. Jako odvolací orgán se rozumí nejbližší nadřízený správce daně. Např. proti platebnímu výměru vydanému finančním úřadem se můžeme odvolat u finančního ředitelství příslušného úřadu. Výsledkem může být změna, zrušení a současné zastavení napadeného rozhodnutí nebo zamítnutí odvolání a současné potvrzení napadeného rozhodnutí. (Kobík, 2011, s. 20)

Dle Vančurové (2010, s. 70) „*je lhůta pro stanovení daně tři roky od dne následujícího po uplynutí lhůty pro podání řádného daňového tvrzení.*“

K účelu doplnění informací k daňovému tvrzení slouží při správě daní správci specifické postupy. **Dokazování** pomáhá správci daně k vyvrácení nebo prokázání údajů, které jsou uvedené v daňovém tvrzení nebo v rozhodnutí z moci úřední. Nejprve je daňový subjekt vyzván k předložení důkazních prostředků nebo si je může správce daně opatřit z úřední povinnosti. Dle těchto prostředků určí důkazy, musí však postupovat logicky, podle souvislostí jednotlivých podkladů a nesmí použít prostředky, které si opatří v rozporu s právním předpisem. V daňovém řízení se důkazní břemeno dělí mezi daňový subjekt a správce daně. Daňový subjekt je stíhán prvotně, má povinnost daň přiznat, ale také toto tvrzení doložit. Správce daně např. prokazuje oznámení vlastních písemností nebo fakta užitá pro právní domněnku či fikci. Dokazování se využívá při daňové kontrole a postupu k odstranění pochybností. (Kobík, 2011, s. 37)

Důkazní prostředky jsou dokumenty sloužící k zjištění skutečného stavu věci a získání jistoty, že daň byla zjištěna a stanovena správně. Patří sem veřejné listiny, znalecké posudky, výpovědi svědků a záznamní povinnost. (Kobík, 2011, s. 38)

Vyhledávací činnost spočívá ve vyhledání důkazních prostředků a daňových subjektů. Dále se správce daně ujišťuje, že daňový subjekt plní své povinnosti před zahájením i v průběhu řízení. (Marková, 2011, s. 237)

Vysvětlení probíhá v rámci vyhledávací činnosti, správce daně je oprávněn žádat vysvětlení po každé osobě. Povinnost podat vysvětlení není však absolutní, právo odmítnout výpověď má ten, pro kterého by výpověď znamenala nebezpečí trestného stíhání nebo osobám jemu blízkým. Podstatný zdroj informací vzniká propojením daňové správy nebo daňových správ. (Kobík, 2011, s. 40)

Místní šetření zahrnuje vyhledávání důkazních prostředků a provádění kontrol u daňových subjektů jiných osob, které se účastní na správě daní. Na místě, které je k tomuto účelu nejvhodnější. Pro dokumentaci místního šetření je o jeho průběhu napsán protokol nebo úřední záznam. Daňový subjekt a jiné zúčastněné osoby jsou povinny spolupracovat s úřední osobou zodpovědnou za místní šetření a zároveň jí poskytnout všechny přiměřené prostředky. (Marková, 2011, s. 238)

Postup k odstranění pochybností je zahájen, pokud má správce daně skutečné pochybnosti o záznamech uvedených v podaném daňovém tvrzení. Správcem daně je vydána výzva, kde uvede nalezené pochybnosti a současně pověří daňový subjekt k vyjádření a předložení důkazních prostředků o pravdivosti údajů uvedených v daňovém tvrzení. Lhůta k tomuto prokázání je minimálně 15 dnů. Správcem daně je o průběhu odstranění pochybností vyhotoven protokol nebo úřední záznam. (Kobík, 2011, s.)

Daňová kontrola je významným nástrojem k prošetření, zda daňový subjekt určil daň správně. Jen při kontrole může být správcem doměřena daň. V závěru daňové kontroly je správcem daně vyhotovena zpráva o daňové kontrole, která je po projednání podepsána oběma stranami. (Vančurová, 2010, s. 72)

PLATEBNÍ ROVINA nastupuje v případě, kdy úhrada proběhla v pozdějším termínu. Pak probíhají různorodá dílčí řízení. Patří sem posečkání úhrady daně, zajištění daně, vymáhání daní a řádné případně mimořádné opravné prostředky. (Kobík, 2011, s. 49)

Posečkání daně znamená stanovení pozdější lhůty k úhradě daně nebo může být daň rozložena do splátek. V případě, že by platba daně znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu, byla by dána v sázku jeho výživa či výživa osob na něj závislých nebo pokud by znamenala zánik jeho podnikání aj. (Marková, 2011, s. 248)

Pro **zajištění platby daně** jsou poskytnuty správci daně různé instituty. Zajištění úhrady na ještě neurčenou nebo nesplatnou daň pomocí zajišťovacího příkazu, zástavní právo, ručení ze zákona, ručení na základě smlouvy nebo záloha na daň. (Kobík, 2011, s. 51)

Dle Markové (2011, s. 251) „*Správce daně může vymáhat nedoplatek daňovou exekucí nebo zabezpečit vymáhání nedoplatku prostřednictvím soudu nebo soudního exekutora popřípadě je uplatnit v insolvenčním řízení nebo přihlásit je do veřejné dražby.*“

Daňová exekuce se přikáže pomocí exekučního příkazu. Ten musí odevzdat dlužníkovi neboli daňovému subjektu a poddlužníkům. Mezi které řadíme zaměstnavatele, banku, kde má dlužník otevřen účet atp. Při uvedení ručitele je zasílán jemu jako dlužníkovi. Odvolání proti exekučnímu příkazu lze podat do 15 dnů. Způsoby, jimiž správce daně realizuje daňovou exekuci, jsou srážky ze mzdy, přikázání pohledávky z účtu, prodej nemovitosti aj. (Kobík, 2011, s. 56)

Platit daň se může převodem na účet, v hotovosti nebo přeplatkem na dani. V hotovosti do částky 500 000 Kč do pokladny u správce daně. Patří sem poštovní poukazy a daňové složenky. U platby převodem je daň zaplacená v den, kdy přijde částka na účet správce daně a to platí i u platby přes poštu. Daňovému subjektu je veden u správce daně osobní daňový účet u příslušné daně. Musí být určeno, za koho se daň platí a na jakou daň je platba určena. Pokud není známé, jakou platební povinnost zamýšlel dlužník uhradit, potom se řídí závazným pořadím úhrady:

- Nedoplatky na dani.

- Nedoplatky na příslušenství.
- Vymáhaná daň.
- Vymáhané příslušenství daně. (Vančurova, 2010, s. 75)

Přeplatek je kladný zůstatek na osobním daňovém účtu u správce daně. Může být použit k uhrazení nedoplatku na jiném osobním daňovém účtu u stejného daňového subjektu. (Marková, 2011, s. 248)

Pokud přeplatek nebyl použit k uhrazení příslušné či jiné daně daňového subjektu může být převeden k úhradě u jiného správce daně či k jinému daňovému subjektu. Nebo o tuto částku může daňový subjekt požádat. Následně mu bude poukázána na jeho účet do 30 dnů a to pokud přesáhl výši 100 Kč. (Kobík, 2011, s. 48)

Nedoplatek vzniká při nezaplacení daně, příslušenství daně nebo zajištěné daně po dnu splatnosti. (Marková, 2011, s. 248)

Daňové řízení končí uplynutím termínu pro placení daně. Nedoplatek lze tedy vybírat a vymáhat 6 let počínaje dnem splatnosti. (Kobík, 2011, 58)

Daňový řád upravuje podrobněji nejasnosti, které vyplývaly z původního zákona o správě daní o poplatků. Dále např. lépe upravuje fakt, že poplatník musí částku daňové povinnosti poslat na účet státu přibližně o 2 dny dříve. Sice stále platí, že daň se považuje za zaplacenou připsáním na účet, ale sankce mu hrozí až od 5 dne následujícím po dni splatnosti.

2 Charakteristika daně z příjmů fyzických osob

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen DPFO) je charakterizován zákonem č. 586/1992 sbírky (dále jen Sb.), o daních z příjmů (dále jen ZDP). V letech 1993 až 2010 prošel mnoha významnými novelizacemi. V roce 2011 je uzavřen zákonem č. 348/2010. V tomto roce byly schváleny i jiné novely, které jsou však účinné od roku 2012.

ZDP je značně složitý a orientace v něm není jednoduchá ať už pro poplatníky, tak i pro správce daně. Jedním z důvodů je celá řada osvobození od daně, vyjmutí z předmětu daně a jiné daňové úlevy.

Daňové zatížení daní z příjmů v ČR není příliš vysoké, zvyšují ho však vysoké odvody na SP a ZP.

2.1 Poplatník, plátce daně a daňové přiznání

Jako **zdaňovací období** pro DPFO je připouštěna pouze jedna možnost, a to kalendářní rok. (Jaroš, 2011 s. 15)

Jedná se tedy o období od 1. 1. do 31. 12. Pro porovnání ve Velké Británii (dále jen VB) je sice toto období též rok, ale probíhá od 6. dubna do 5. dubna dalšího roku. V ČR je zřejmé, že období je pojmenováno podle roku, v kterém probíhá. Ve VB je nazýváno dle obou roků, kterých se týká. Například období končící 5. 4. 2010 bude pojmenováno 2009/2010. (Vass, 2010, s. 5)

Daňový rezident je nazýván poplatník, který platí daň, jak z příjmů původem z území České republiky, tak ze zahraničí. Je to fyzická osoba (dále jen FO), která má bydliště na území ČR nebo na jejím území žije souvisle či v několika obdobích více než 183 dní v kalendářním roce. Daňový nerezident platí daň jen z příjmů původem z území ČR.

Jsou to také FO, které se zdržují na území ČR déle než 183 dní, pokud jsou zde za účelem studia či léčení. (Valouch, 2007, s. 16)

Mezi fyzické osoby, které jsou **povinni podat daňové přiznání** (dále jen DaP) k DPFO, patří osoby dosahující příjmů větších než 15 000 Kč. Kromě příjmů, z kterých je vybírána srážková daň se zvláštní sazbou nebo jsou osvobozeny. Při vykázání příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků dle § 6 ZDP nejsou FO povinni podat DaP k DPFO, pokud mají tyto příjmy pouze od jednoho či postupně od více plátců a podepsali u jednotlivých plátců za toto ZO prohlášení k dani. A zároveň mají příjmy nepřesahující 6 000 Kč dle § 7 až 10 ZDP vyjma osvobozených příjmů a zdaněných srážkovou daní se zvláštní sazbou daně. (Jaroš, 2011, s. 14)

Za určitých podmínek je poplatník daně z příjmů povinen platit **zálohy na daň**. Zálohy se odvíjí z poslední známé daňové povinnosti. Pokud poslední známá daňová povinnost je od 30 000 Kč do 150 000 Kč, platí se záloha ve výši 40 %. Zálohy jsou splatné k 15. dni 6. a 12. měsíce ZO. Za podmínky, že poslední známá daňová povinnost přesáhne 150 000 Kč platí zálohy ve výši ¼ poslední známé daňové povinnosti. Zálohy jsou splatné k 15. dni 3., 6., 9. a 12. měsíce ZO. (Jaroš, 2011, s. 19)

Podmínkou pro podání daňového přiznání k dani z příjmů je schválený tiskopis v elektronické či listinné podobě. Podání je DaP je stanoveno 3 měsíce po uběhnutí zdaňovacího období nebo 6 měsíců jde-li o poplatníka, který je povinen nechat ověřit účetní závěrku auditorem nebo si najímá pro zpracování a odevzdání DaP daňového poradce. (Jaroš, 2011, s. 16)

2.2 Zdanění příjmů FO

DPFO jsou zatíženy všechny příjmy FO kromě těch vyňatých z předmětu daně. Jedná se o peněžní i nepeněžní plnění. Příjem lze vymezit jako přírůstek majetku poplatníka. (Vančurova, 2010, s. 138)

Dle Markové (2011, s. 9) „*Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou:*

- a.) Příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky (§ 6).*
- b.) Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (§7).*
- c.) Příjmy z kapitálového majetku (§ 8).*
- d.) Příjmy z pronájmu (§ 9).*
- e.) Ostatní příjmy (§ 10).*

Ve VB dělí rozdílně příjmy, mají pouze 3 druhy:

- a.) Non-saving income neboli ostatní příjmy. Řadíme sem příjmy z obchodování, zaměstnání a majetku.
- b.) Saving income tedy příjmy z úspor. Patří sem příjmy z úroků z vkladů od bank a ze stavebního spoření.
- c.) Dividendy (Malcolm, 2009, s. 9)

Zde je patrná větší složitost a členitost dělení příjmů v ČR oproti VB. To má také vliv na tvorbu daňového přiznání, v ČR se většina poplatníků musí obrátit k daňovým poradcům či účetním firmám k vyplnění daňového přiznání. Působí zde samozřejmě i jiné faktory, jako složitost výpočtu či srozumitelnost zákona.

Mezi **předmět daně příjmů FO osob nepatří příjmy** nabité dědictvím, vydáním nebo darem movité věci, nemovitosti nebo majetkového práva. Kromě příjmů, které z nich plynou a přijatých darů týkajících se činnosti dle § 6 nebo samostatné výdělečné činnosti. (Jaroš, 2011, s. 23)

Dále sem nepatří úvěry a půjčky kromě příjmů, které věřitel získal z vrácené půjčky či úvěru úplatným postoupením pohledávky původem z této půjčky nebo úvěru. Dále příjem získaný poplatníkem, vedoucím daňovou evidenci, z eskontního úvěru ze směnky, jímž zaplatil pohledávku. Příjmy související se společným jměním manželů, kterými jsou příjmy získané vypořádáním, zúžením či rozšířením. Potom sem nepatří příjmy, které získal rezident ČR vypomáhající s domácími pracemi v zahraničí a naopak tuzemský nerezident vypomáhající v ČR. Je-li mu úplatou strava, ubytování či příjem určený k pokrytí základních kulturních, sociálních nebo vzdělávacích potřeb. Příjem, získaný

vypořádáním podílů rozdělením majetku dle jejich výše mezi podílovými vlastníky. Suma, kterou uhradí zdravotní pojišťovna, při překročení limitu na zaplacených regulačních poplatcích a doplatecích na léčiva. Aj. (Jaroš, 2011, s. 23)

Zvláštností v zdanění příjmů fyzických osob je objemný odstavec v § 4 vymezující **osvobození od daně**. Nejvíce se zde uvádějí příjmy, které souvisejí s užíváním soukromého majetku neobsažené v obchodním majetku. (Jaroš, 2011, s. 23)

Patří sem např. příjmy plynoucí z prodeje movitých věcí a nemovitostí. Dále příjmy z převodu členských práv, obchodního podílu nebo cenných papírů. Pouze při dodržení časového testu, který je u nemovitostí určených k bytovým potřebám 2 roky, k ostatním 5 let. U movitých věcí, jako jsou letadla, lodě a motorová vozidla, to je 1 rok. U příjmů nabitých prodejem cenných papírů, pokud je dodržen časový test držby 6 měsíců. (Jaroš, 2011, s. 24)

Potom přijaté náhrady škod a pojistné plnění související se soukromým majetkem. Ceny ze sportovních, veřejných a reklamních soutěží nepřevyšující 10 000 Kč. Obdržené příjmy v podobě dávek a služeb nemocenského pojištění, důchodového pojištění dle příslušného zákona, sociálního zabezpečení, státní sociální podpory, finanční podpory obětem trestné činnosti dle zvláštního zákona, všeobecného zdravotního pojištění a stejně tak zahraniční povinné pojištění. (Jaroš, 2011, s. 24)

Při pravidelném vyplácení důchodů, či penzí jen v případě dodržení limitu osvobození, který je stanoven na 36násobek minimální mzdy. Nyní tedy tento limit osvobození vychází na 288 000 Kč. Období pro součet těchto příjmů začíná 1. lednem kalendářního roku, každý rok je posuzován zvlášť a nezapočítávají se sem příplatky či příspěvky důchodu dle zvláštních právních předpisů. Nově od roku 2011 je také stanoveno, že osvobození pro pravidelně vyplácený důchod neplatí, když si poplatník vydělá v úhrnu dle § 6, § 7 a § 9 více než 840 000 Kč ročně neboli 70 000 Kč měsíčně za ZO. Dále sem patří stipendia, přijaté daňové bonusy, dotace ze státního rozpočtu na pořízený hmotný majetek. (Jaroš, 2011, s. 24)

Základem daně je suma, o kterou získá poplatník ve zdaňovacím období více, než jsou výdaje prokazatelně vynaložené na jejich udržení, zajištění a dosažení. V případě, že nestanoví ZDP jinak. (Valouch, 2007, s. 24)

V obr. 2.1 je ukázka tvorby dílčích základů, každý z nich je tvořen odlišně. Příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků jsou navýšené o částku SP a ZP hrazenou zaměstnavatelem, i když toto pojištění není skutečným příjmem poplatníka. V druhé skupině může vyjít při přesáhnutí výdajů před příjmy záporná částka, která se nazývá daňová ztráta. Od příjmů z kapitálového majetku nelze odečíst výdaje, ale příjmy nejsou ještě dále navyšovány. U ostatních příjmů, je možné odečíst jen některé náklady. Tento dílčí základ nesmí vyjít záporný. (Vančurová, 2010, 143)

příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky
+ pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na veřejné zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem
=dílčí základ daně ze závislé činnosti a funkčních požitků

příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti
- výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů
=dílčí základ daně z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)
příjmy z pronájmu
-výdaje na dosažení, udržení a zajištění příjmů
=dílčí základ daně z pronájmu (nebo záporný rozdíl mezi příjmy a výdaji)

příjmy z kapitálového majetku
=dílčí základ daně z kapitálového majetku
ostatní příjmy
-výdaje na dosažení příjmů (podle výše druhů příjmů do výše daného druhu příjmů)
=dílčí základ daně z ostatních příjmů

Obr. 2.1 Základ daně z příjmů fyzických osob

Zdroj: VANČUROVÁ, A. a L. LÁCHOVÁ. Daňový systém 2010, s. 142

Pokud má poplatník i jiné příjmy dle paragrafů 6-10 může si daňovou ztrátu, která mu vyšla z § 7 a 9, odečíst ze součtu dílčích daňových základů kromě toho ze závislé činnosti a funkčních požitků. Lze ji odečíst v následujících 5 zdaňovacích obdobích. (Valouch, 2007, s. 24)

Od základu daně lze odečíst částky dle § 15 nazývané se **nezdánitelné částky základu daně**. Patří mezi ně dary na obecné prospěšné účely, když je jejich hodnota vyšší než 2 % ze základu daně nebo je přinejmenším 1 000 Kč. V součtu je možné odečíst nejvíce 10 %. Dále pokud jsou financovány bytové potřeby hypotečním či podobným úvěrem, tak lze odečíst úroky, které z něj plynou. Nejvýš však částku 300 000 Kč. Částky zaplacené na životním pojištění v maximální výši 12 000 Kč. Částky placené na penzijní připojištění ponížené o částku 6 000 Kč, nejvýše však v úhrnu 12 000 Kč. Příspěvky odborovým organizacím či platby za zkoušky ověřují další vzdělávání nejvýše však 10 000 Kč. (Marková, 2011, s. 20)

Základ daně je také možné snížit o **odčitatelné položky** dle § 34, ale jen pokud se jedná o příjmy z nezávislých činností. (Jaroš, 2011, s. 22).

Jedná se o daňovou ztrátu a 100 % výdajů, které byly utraceny při uskutečnění projektů výzkumů a vývoje. (Marková, 2011, s. 45)

Po odečtení těchto položek nám vyjde snížený základ daně, který je dále zaokrouhlen na stovky dolů a vynásoben sazbou daně fyzický osob, která je 15 %. Daň vypočtená tímto způsobem může být ještě ponížena o **slevy na dani a daňové zvýhodnění**. (Jaroš, 2011, s. 22).

Poplatník si může uplatnit **daňový bonus** při dosáhnutí příjmů dle § 6 – 9 ve výši alespoň šestinásobku minimální mzdy stanovené k počátku příslušného ZO. Daňový bonus, který vznikne při převýšení daňového zvýhodnění na dítě žijící v domácnosti přes daňovou povinnost, musí být minimálně 100 Kč, maximálně však 60 300 Kč za rok. (Marková, 2012, s. 48)

Tab. 2.1 Slevy na dani FO

Sleva, daňové zvýhodnění	Výše slevy (v Kč)	Výše slevy z měsíční zálohy (v Kč)
Na poplatníka	24 840	2 070
Na manželku, která má příjmy nižší než 68 000 Kč	24 840	
Na invalidu I. a II. Stupně	2520	210
Na invalidu III. Stupně	5040	420
Pro držitele průkazu ZTP/P	16 040	1 345
Na studenta do 26 let	4 020	335
Na vyživované dítě	13 404	1 117
Na vyživované dítě, které je držitelem průkazu	26 808	1 934

Zdroj: MARKOVÁ, H., Daňové zákony, úplná znění platná k 1. 1. 2012, s. 48

Zvláštní sazba daně z příjmů je vybírána plátcem daně pomocí srážky většinou ve výši 15 %, 5 % u finančního leasingu plynoucího do zahraniční a pocházejícího z ČR. (Jaroš, 2011, s. 19)

Zvláštní sazbou daně je zatížen **samostatný základ daně** lze jej rozdělit dle jednotlivých dílčích základů daně viz obr. 2.2.

DÍLČÍ ZÁKLAD DANĚ	SAMOSTATNÝ ZÁKLAD DANĚ
příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky	<ul style="list-style-type: none"> příjmy u „dalšího“ zaměstnavatele do 5 000 Kč
příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti	<ul style="list-style-type: none"> honoráře za příspěvky do rozhlasu, televize a periodik do 7 000 Kč za měsíc u jednoho plátce
příjmy z kapitálového majetku	<ul style="list-style-type: none"> výnosy z obligací, dividendy atd. podíly na zisku z účastí na kapitálových společnostech a družstvech podíly na zisku tichého společníka výnosy z vkladů na úsporných a osobních běžných účtech plnění ze životního pojištění dávky penzijního pojištění
příjmy z pronájmu	
ostatní příjmy	<ul style="list-style-type: none"> ceny z veřejných a sportovních soutěží, nejsou-li osvobozeny od daně z příjmů

Obr. 2.2 Samostatné základy daně členěných dle dílčích základů daně

Zdroj: VANČUROVÁ, A. a L. LÁCHOVÁ. Daňový systém 2010, s. 141

2.2.1 Příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků

U **závislé činnosti** se jedná se o příjmy ze současného nebo dřívějšího pracovněprávního vztahu, služebního nebo členského poměru a podobného poměru za podmínky, že se při výkonu práce musí řídit příkazy plátce. Dále příjmy za práci členů družstva, společníků a jednatelů společností s ručením omezením, komandistů komanditních společností a likvidátorů. Také se jedná o odměny členů statutárních orgán a dalších orgánů právnických osob. (Marková, 2011, s. 13)

Funkčními požitky jsou funkční platy členů vlády, poslanců a senátorů Parlamentu České republiky, poslanců Evropského parlamentu, zvolených na území ČR a platy ústředních úřadů státní správy. Dále sem řadíme odměny za výkon funkce v orgánech obcí, v jiných

orgánech územní samosprávy, státních orgánů, občanských a zájmových sdružení, komorách a v jiných orgánech a institucích. (Jaroš, 2011, s. 25)

Zdanitelných příjmem zaměstnance nejsou jen peněžní příjmy, ale také nepeněžní příjmy. Jsou jimi jiné formy plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance. Pokud zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci bezúplatně vozidlo k soukromým i služebním účelům, tak je jimi také částka ve výši 1 % vstupní ceny vozidla, nejméně však 1 000 Kč za každý kalendářní měsíc. Nebo částka za poskytnutá práva, služby nebo věci, kromě bytu, v němž měl zaměstnanec bydliště po dobu 2 let před jeho koupí. Tato částka je zjištěna rozdílem mezi uhrazenou částkou zaměstnancem a částkou zjištěnou dle zvláštního právního předpisu či cena, která je vyměřena jiným osobám. (Jaroš, 2011, s. 26)

Tyto výhody zaměstnance nazýváme zaměstnanecké benefity řadíme sem také příjmy, které zdanitelnými příjmy dle § 6 nejsou. Jako náhrady cestovních výdajů, hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, zálohově přijaté částky zaměstnancem od zaměstnavatele a náhrady za opotřebení vlastního náradí. Nalézáme zde také příjmy osvobozené, tím rozumíme např. hodnotu stravování, hodnotu nealkoholických nápojů, nepeněžní plnění z fondu kulturních a sociálních potřeb nejvýše však ve výši 20 000 Kč za kalendářní rok. (Marková, 2011, s. 13)

Zaměstnanecké benefity se stávají jednou z nejvíce využívaných výhod. Místo mzdy může být zaměstnanci nabídnuto jiné ohodnocení, které je pro něj daňově výhodnější. Významnými benefity jsou stravenky, poukázky do fitness, lístky na kulturní a sportovní akce aj. Zaměstnavatel může zavedením těchto výhod budovat dobré vztahy se zaměstnanci a zároveň je motivovat k lepším pracovním výkonům

2.2.2 Příjmy z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti

Řadíme sem příjmy ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství. Příjmy z nezávislé činnosti, tedy příjmy fyzických osob podnikajících na základě živnostenského oprávnění. Nebo příjmy z jiného podnikání podle zvláštních předpisů jako jsou příjmy

lékařů, advokátů, daňových poradců atd. Ne vždy je potřeba mít k samostatné výdělečné činnosti zvláštní oprávnění. Patří sem příjmy z užití nebo poskytnutí průmyslového a jiného duševního vlastnictví a autorský právo nebo příjmy z výkonu nezávislého povolání jakou jsou příjmy profesionálních sportovců a architektů. (Vančurová, 2010, s. 148)

Od příjmů je možné si odečíst výdaje případně náklady na dosažení, udržení a zajištění příjmů. Výdaje či náklady musí též splňovat následující podmínky:

- musí se časově a věcně týkat zdanitelných příjmů,
- některé druhy výdajů nesmí být zaúčtovány nad stanovený limit,
- každý vynaložení výdaj musí být prokazatelný,
- výdaj musí být uplatněn poprvé mezi daňovými výdaji. (Jaroš, 2011, s. 59)

Jako daňové uznatelné náklady lze za určitých podmínek považovat odpisy hmotného majetku a nehmotného majetku, zůstatkovou cenu prodaného a zlikvidovaného dlouhodobého majetku, nájemné, pojistné související se zdanitelnými příjmy. Dále zaplacenou daň z nemovitostí, z převodu nemovitostí, silniční daň, smluvní pokuty a penále. Nebo zákonné rezervy a opravné položky dle zvláštního zákona, výdaje na sociální a pracovní podmínky zaměstnanců, výdaje na pracovní cestu aj. (Jaroš, 2011, s. 61)

Dílčí základ daně dle § 7 lze zjistit více možnostmi. Pokud je FO účetní jednotkou, pak vede účetnictví dle zákona o účetnictví. V případě, že FO není účetní jednotkou, je povinná vést následující evidenci:

- Při uplatňování skutečných výdajů na dosažení, zajištění a udržení příjmů v prokázané výši, je potřeba vést daňovou a mzdovou evidenci.
- V případě, že jsou výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmu určeny procentním paušálem, je potřeba vést údaje o příjmech a soupis pohledávek, které vznikly podnikatelskou nebo jinou samostatně výdělečnou činností a mzdovou evidenci. (Jaroš, 2011, s. 36)

Paušální výdaj je v ČR pro rok 2011 stanoven ve výši:

- příjmy ze zemědělské výroby – 80 %,
- příjmy z řemeslných živností – 80 %,
- příjmy z ostatních živností – 60 %,
- příjmy z jiného podnikání a nezávislého povolání – 40 %,
- příjmy z převodu a využití práv – 40 %. (Vančurová, 2010, s. 150)

Ohledně výdajových paušálů se v současné době mluví v souvislosti s jejich omezením či úplném zrušení. Prostřednictvím výdajový paušálů může podnikatel výrazně snížit administrativní náročnost i daňovou povinnost. Samozřejmě je výdajový paušál výhodou v souvislosti s rozvojem v podnikání, bohužel bývá často zneužíván. Především v souvislosti s tzv. Švarc systém¹. S nástupem roku 2012 byl navýšen počet kontrol k omezení tohoto zneužití. Obranu proti jeho zneužití by také poskytlo vhodné snížení procentní sazby výdajových paušálů.

2.2.3 Příjmy z kapitálového majetku

Nejvíce těchto příjmů ze zdrojů v tuzemsku představují samostatný základ daně a jsou zatíženy srážkovou daní. Důvodem je, že se často jedná o malé a frekventované částky. Objevují se zde, ale také příjmy, které tvoří dílčí základ daně. Mezi ně patří tyto příjmy:

- Úroky z vkladů na běžných účtech, které jsou podle banky klasifikované jako podnikatelské účty.
- Úroky a jiné výnosy z poskytnutých úvěrů a půjček (Vančurová, 2010, s. 153)

---

¹ Dle Wikipedie je „Švarc systém způsob ekonomické činnosti, kdy zaměstnanci vykonávají pro zaměstnavatele běžné činnosti, ale formálně vystupují jako samostatní podnikatelé.“ Wikipedie, otevřená encyklopedie [online] [cit. 2012-03-21]. Dostupné z <http://cs.wikipedia.org/wiki/Švarc_systém>.

2.2.4 Příjmy z pronájmu

Jedná se o příjmy z pronájmu nemovitostí, bytů, movitých věcí nezahrnutých do podnikání vyjma příležitostných pronájmů. Poplatník má možnost si k těmto příjmům uplatnit buď prokazatelně vedené výdaje na dosažení, zajištění a udržení příjmů, nebo výdaje v paušální výši 30 % z těchto příjmů. (Marková, 2011, s. 17)

2.2.5 Ostatní příjmy

Všechny příjmy, které nebyly zahrnuty do § 6 - 9 jsou zařazeny mezi ostatní příjmy. Řadíme sem například:

- příjmy z příležitostných činností, pronájmů nemovitého majetku či příjmy ze zemědělské výroby, pokud není provozovatelem podnikatel,
- neosvobozené přijaté výživné a důchody,
- neosvobozené výhry v loteriích, sázkách a jiných hrách,
- neosvobozené ceny z veřejných a sportovních soutěží. (Marková, 2011, s. 18)

3 Analýza daňového zatížení na vybraných příkladech

DPFO prošla během let 2007- 2011 několika významnými změnami. V roce 2007 mezi ně např. patří umožnění fyzickým osobám odečíst si od základu daně částky placené na další vzdělávání. Nebo si je může uplatnit podnikatel jako náklad, pokud souvisí s jeho podnikáním. Nemocenské dávky se snížily, a prvních 14 dní je je povinen vyplácet zaměstnavatel. (Marková, 2008, s. 3)

V roce 2007 byla naposledy používána progresivní sazba daně pro daně z příjmů. Ta zvýhodňovala osoby s nižšími příjmy, jak je patrné z tab. 3.1.

Tab. 3.1 Daňová pásma a sazby daně z příjmů fyzických osob v roce 2007

Základ daně		Daň	Ze základu přesahujícího
od Kč	do Kč		
0	121 200	12%	
121 200	218 400	14 544 Kč + 19 %	121 200 Kč
218 400	331 200	33 012 Kč + 25 %	218 400 Kč
331 200	a více	61 212 Kč + 32 %	331 200 Kč

Zdroj: VALOUCH, P., Optimální zdanění fyzických osob, 2007, s. 25

V roce 2008 prostřednictvím reformy veřejných financí proběhly asi nejpřevratnější změny týkající se sazby daně, slev na dani či možnosti uplatnit si povinné pojištění. Byla zavedena superhrubá mzda, zrušen institut společné zdanění manželů (dále jen SZM) a minimální základ daně (dále jen MZD). Sazba daně byla sjednocena na 15 % a v roce 2009 se měla snížit až na 12,5 %. Pojem superhrubá mzda znamená, že dílčí základ daně dle § 6 je navýšen o 35 %, tedy o sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem za zaměstnance. SZM bylo nahrazeno zvýšenou slevou na dani manželky. Změny ve slevách na dani jsou uvedeny v tab. 2.2. Je zřejmé, že slevy oproti roku 2007 vzrostly. V této tab. jsou uvedeny i slevy, které byly plánovány pro rok 2009 při sazbě daně 12,5%. Důchodce

v roce 2007 neměl právo si uplatnit slevu na poplatníka, od roku 2008 tuto možnost má. Daňový rezident musí mít alespoň 90 % příjmů ze zdrojů na území České republiky, aby si mohl uplatnit slevu na poplatníka. (Marková, 2008, s. 4)

Tab. 3.2 Slevy na dani v letech 2007, 2008 a plánované na rok 2009

Sleva na:	2007	2008	Plán - 2009
- poplatníka	7 200 Kč	24 840 Kč	16 560 Kč
(důchodce)	0 Kč	24 840 Kč	16 560 Kč
-druhého z manželů bez příjmů	4 200 Kč	24 840 Kč	16 560 Kč
-poživatele částečného invalidního důchodu	1 500 Kč	2 520 Kč	2 520 Kč
-poživatele invalidního důchodu	3 000 Kč	5 040 Kč	5 040 Kč
-držitele průkazu ZTP/P	9 600 Kč	16 140 Kč	16 140 Kč
-studujícího	2 400 Kč	4 020 Kč	4 020 Kč
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000 Kč	10 680 Kč	10 200 Kč

Zdroj: MARKOVÁ, H., Daňové zákony, úplná znění od 1. 1. 2008, s. 4

Plánované změny na rok 2009 však nebyly v tomto roce uskutečněny. Zůstává 15 % sazba daně z příjmů FO a stejně tak slevy na dani na poplatníka a druhého z manželů bez příjmů ve výši 24 840 Kč. Důvodem je, že tyto úpravy zvýhodňovaly především daňové zatížení u poplatníků s vyššími příjmy.

Pro snížení daňové zatížení u skupin s nižšími příjmy byla snížena sazba pojistného na nemocenském pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti o 1,5 %. (Marková, 2009, s. 9) Sociální pojištění se tedy snížilo pro zaměstnance o 1,5 % a pro zaměstnavatele platícího za zaměstnance o 1 %.

V roce 2009 byly také navýšeny procentní sazby výdajových paušálů. Ostatní živnosti si nyní mohou odečíst až 60 % výdajů místo původních 50 %. U příjmů z jiného podnikání podle zvláštních předpisů, příjmů z duševního vlastnictví a jiných byl zvýšen výdajový paušál o 20 %, tedy na 60 %. Tato změna byla však v roce 2010 vrácena zpět. V roce 2010 bylo zvýšeno daňové zvýhodnění na dítě z 10 680 Kč na 11 604 Kč. (Marková, 2010, s. 9)

Z vyjmenovaných změn je patrné, že od roku 2007 se daňové zatížení postupně snižovalo, rozdílně však pro jednotlivé příjmové skupiny. Dopad změn na daňové zatížení jednotlivých příjmových skupin byl závislý na nástroji, který byl vládou použit. Jen v roce 2011 došlo ke zvýšení daňového zatížení a to z důvodu snížení slevy na poplatníka. Tato částka byla použita jako náhrada za pomoc, kterou poskytl stát pro občany postižené povodněmi. Příčinou byly rozsáhlé povodně, které postihly ČR na podzim roku 2010.

3.1 Příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitku dle § 6

V § 6 proběhla nejvýznamnější změna prostřednictvím reformy veřejných financí s účinností od roku 2008. Kdy byla progresivní sazba změněna na jednotnou, a byl stanoven rozdílný způsob výpočtu základu daně. V dalších letech došlo ke změnám slev a také snížení superhrubé mzdy z důvodu snížení sociálního pojištění. Podrobněji je vývoj sazeb a slev rozepsán v podkapitolách 3.1.1 až 3.1.5.

3.1.1 Rok 2007

Sazba daně byla progresivní dle tab. 3.3. Dle vzorce (1) byla základem daně měsíční hrubá mzda ponížena o poplatníkem zaplacené sociální a zdravotní pojištění.

Tab. 3.3 Daňová pásma a sazby daně z příjmů fyzických osob pro výpočet měsíčních záloh daně z příjmu ze závislé činnosti před uplatněním slev na dani v roce 2007

Základ daně		Daň	Ze základu přesahujícího
od Kč	do Kč		
0	10 100	12%	
10 100	18 200	1 212 Kč + 19 %	10 100 Kč
18 200	27 600	2 751 Kč + 25 %	18 200 Kč
27 600	a více	5 101 Kč + 32 %	27 600 Kč

Zdroj: VALOUCH, P., Optimální zdanění fyzických osob, 2007, s. 32

Progresivní sazba zatěžovala více poplatníky s vyššími příjmy, jak je patrné z tab. 3.3. Při hrubých měsíční mzdě 15 000 Kč byl poplatník zatížen 12 % sazbou, zatímco při 20 000 Kč už je tato sazba o více jak dvakrát vyšší. Progresivní sazba je značně demotivující vůči snaze poplatníků dosáhnout vyššího příjmu. Ve výsledku tedy způsobuje výpadek hospodářského růstu. Z toho vyplývá, že její použití se může projevit snížením příjmů státního rozpočtu.

Tab. 3.4 dokládá výrazně nižší výši slev v roce 2007 oproti následujícímu roku.

Tab. 3.4 Výše slev z měsíční zálohy v roce 2007

Sleva na dani, daňové zvýhodnění	Výše slevy z měsíční zálohy (v Kč)
na poplatníka	600
částečný invalidní důchodce	125
plný invalidní důchodce	250
držitel průkazu ZTP/P	800
Student	200
dítě žijící v domácnosti	500
dítě ZTP/P žijící v domácnosti	1 000

Zdroj: VALOUCH, P., Optimální zdanění fyzických osob, 2007, s. 25

Daňový bonus musel být minimálně 50 Kč, maximálně však 2 500 Kč za měsíc. (Valouch, 2007, s. 26)

Hrubá mzda	20 000 Kč	(1)
- sociální a zdravotní pojištění (12,5 %)	2 500 Kč	
Základ daně pro výpočet měsíční zálohy	17 500 Kč	
x sazba daně dle daňového pásma	$((17\,500 - 10\,100) * 0,19) + 1\,212$	
Záloha na daň před uplatněním slev	2 618 Kč	
- slevy na dani a daňové zvýhodnění	600 Kč	
Záloha na daň po uplatnění slev, daňový bonus	2 018 Kč	

(Valouch, 2007, s. 34)

3.1.2 Rok 2008

Dle vzorce (2) sazba daně činila 15% a základem daně byla superhrubá mzda.

Tab. 3.5 Výše slev z měsíční zálohy v roce 2008

Sleva na dani, daňové zvýhodnění	Výše slevy z měsíční zálohy (v Kč)
na poplatníka	2 070
částečný invalidní důchodce	210
plný invalidní důchodce	420
držitel průkazu ZTP/P	1 345
Student	335
dítě žijící v domácnosti	890
dítě ZTP/P žijící v domácnosti	1 000

Zdroj: MARKOVÁ, H., Daňové zákony 2008, 2008, s. 38

Daňový bonus musel být minimálně 50 Kč, maximálně však 4 350 Kč za měsíc. (Marková, 2008, s. 39)

Hrubá mzda	20 000 Kč	(2)
+ povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem (35 %)	7 000 Kč	
Základ daně pro výpočet měsíční zálohy	27 000 Kč	
x sazba daně	15 %	
Záloha na daň před uplatněním slev	4 050 Kč	
- slevy na dani a daňové zvýhodnění	2 070 Kč	
Záloha na daň po uplatnění slev, daňový bonus	1 980 Kč	

(Jaroš, 2011, s. 30)

V roce 2008 jsou patrné značné změny, zvýšil se základ daně a sazba daně je jednotná ve výši 15 %. Dle tab. 3.5 je patrná podstatná změna výše slev, které si může poplatník odečíst ze zálohy na daň.

3.1.3 Rok 2009

Dle vzorce (3) sazba daně činila 15% a základem daně byla superhrubá mzda.

Tab. 3.6 Výše slev z měsíční zálohy v roce 2009

Sleva na dani, daňové zvýhodnění	Výše slevy z měsíční zálohy (v Kč)
na poplatníka	2 070
částečný invalidní důchodce	210
plný invalidní důchodce	420
držitel průkazu ZTP/P	1 345
Student	335
dítě žijící v domácnosti	890
dítě ZTP/P žijící v domácnosti	1 000

Zdroj: MARKOVÁ, H., Daňové zákony 2009, 2009, s. 44

Daňový bonus musel být minimálně 50 Kč, maximálně však 4 350 Kč za měsíc. (Marková, 2009, s. 45)

Hrubá mzda	20 000 Kč	(3)
+ povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem (34 %)	6 800 Kč	
Základ daně pro výpočet měsíční zálohy	26 800 Kč	
x sazba daně	15 %	
Záloha na daň před uplatněním slev	4 020 Kč	
- slevy na dani a daňové zvýhodnění	2 070 Kč	
Záloha na daň po uplatnění slev, daňový bonus	1 950 Kč	

(Jaroš, 2011, s. 30)

Na rok 2009 byly původně plánovány jiné změny ale po vývoji, který nastal v roce 2008, bylo rozhodnuto použít jiný nástroj ke snížení daňového zatížení. Dle vzorce (3) byla snížena sazba sociálního pojištění tedy i superhrubá mzda.

3.1.4 Rok 2010

Dle vzorce (4) sazba daně činila 15% a základem daně byla superhrubá mzda.

Tab. 3.7 Výše slev z měsíční zálohy v roce 2010

Sleva na dani, daňové zvýhodnění	Výše slevy z měsíční zálohy (v Kč)
na poplatníka	2 070
částečný invalidní důchodce	210
plný invalidní důchodce	420
držitel průkazu ZTP/P	1 345
Student	335
dítě žijící v domácnosti	967
dítě ZTP/P žijící v domácnosti	1 000

Zdroj: MARKOVÁ, H., Daňové zákony 2010, 2010, s. 48

Daňový bonus musel být minimálně 50 Kč, maximálně však 4 350 Kč za měsíc. (Marková, 2010, s. 48)

Hrubá mzda	20 000 Kč	(4)
+ povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem (34 %)	6 800 Kč	
Základ daně pro výpočet měsíční zálohy	26 800 Kč	
x sazba daně	15 %	
Záloha na daň před uplatněním slev	4 020 Kč	
- slevy na dani a daňové zvýhodnění	2 070 Kč	
Záloha na daň po uplatnění slev, daňový bonus	1 950 Kč	

(Jaroš, 2011, s. 30)

Dle tab. 3.7 rok 2010 přinesl zvýhodnění osobám žijícím v domácnosti s dětmi. Jednalo se o zvýšení tohoto zvýhodnění o 77 Kč měsíčně.

3.1.5 Rok 2011

Dle vzorce (5) sazba daně činila 15% a základem daně byla superhrubá mzda.

Tab. 3.8 Výše slev z měsíční zálohy v roce 2011

Sleva na dani, daňové zvýhodnění	Výše slevy z měsíční zálohy (v Kč)
na poplatníka	1 970
částečný invalidní důchodce	210
plný invalidní důchodce	420
držitel průkazu ZTP/P	1 345
Student	335
dítě žijící v domácnosti	967
dítě ZTP/P žijící v domácnosti	1 000

Zdroj: MARKOVÁ, H., Daňové zákony 2011, 2011, s. 48

Daňový bonus musel být minimálně 50 Kč, maximálně však 4 350 Kč za měsíc. (Marková, 2011, s. 49)

Hrubá mzda	20 000 Kč	(5)
+ povinné pojistné hrazené zaměstnavatelem (34 %)	6 800 Kč	
Základ daně pro výpočet měsíční zálohy	26 800 Kč	
x sazba daně	15 %	
Záloha na daň před uplatněním slev	4 020 Kč	
- slevy na dani a daňové zvýhodnění	1 970 Kč	
Záloha na daň po uplatnění slev, daňový bonus	2 050 Kč	

(Jaroš, 2011, s. 30)

Dle tab. 3.8 v roce 2011 daňové zatížení vzrostlo a to prostřednictvím snížení slevy na poplatníka o 100 Kč měsíčně.

3.1.6 Daňového zatížení u bezdětného poplatníka

K výpočtům v tab. 3.9 byly užity údaje z podkapitol 3.1.1 až 3.1.5. Rozsáhlá daňová reforma účinná od roku 2008 měla výrazný dopad na složitost výpočtu měsíční zálohy daně. V roce 2008 je jednodušší zjištění měsíční zálohy daně.

V roce 2011 se oproti roku 2007, u většiny příjmových skupin, daňové zatížení snížilo. Pouze poplatník s měsíčním hrubým příjmem 20 000 Kč měl v roce 2011 vyšší daňovou povinnost než v roce 2007. Tento fakt může na příjemce mezd plynoucích z těchto hrubých měsíčních příjmů působit jako demotivující, hlavně při snaze dosáhnout lepšího mzdového ohodnocení.

Tab. 3.9 Záloha na daň pro různé úrovně příjmů v letech 2007 – 2011

Hrubá měsíční mzda (v Kč)	Měsíční záloha na daň v roce (v Kč)				
	2007	2008	2009	2010	2011
5 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
10 000,00	456,00	0,00	0,00	0,00	40,00
15 000,00	1 201,00	975,00	945,00	945,00	1 045,00
20 000,00	2 018,00	1 980,00	1 950,00	1 950,00	2 050,00
25 000,00	3 076,00	3 000,00	2 955,00	2 955,00	3 055,00
30 000,00	4 176,00	4 005,00	3 960,00	3 960,00	4 060,00
35 000,00	5 493,00	5 025,00	4 965,00	4 965,00	5 065,00
40 000,00	6 869,00	6 030,00	5 970,00	5 970,00	6 070,00
45 000,00	8 177,00	7 050,00	6 975,00	6 975,00	7 075,00
50 000,00	9 685,00	8 055,00	7 980,00	7 980,00	8 080,00
55 000,00	11 093,00	9 075,00	8 985,00	8 985,00	9 085,00
60 000,00	12 469,00	10 080,00	9 990,00	9 990,00	10 090,00
65 000,00	13 877,00	11 100,00	10 995,00	10 995,00	11 095,00
70 000,00	15 285,00	12 105,00	12 000,00	12 000,00	12 100,00

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona Č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

3.1.7 Daňového zatížení u poplatníka s jedním dítětem

Pro výpočet daňového zatížení u poplatníka žijícího v domácnosti s jedním vyživovaným dítětem jsou použity údaje s podkapitol 3.1.1 až 3.1.5. Je zde provedeno zhodnocení rozdílu mezi poplatníkem bez dětí a s jedním dítětem.

Nejpodstatnější rozdíl je patrný hned na začátku tab. 3.10 mezi hrubými měsíčními mzdami 5 000 až 10 000 Kč. Vychází zde záporná daňová povinnost tedy daňový bonus. To znamená, že při hrubých měsíční mzdě ve výši 5 000 Kč v roce 2007 bude částka 500 Kč ke mzdě přičtena

Tab. 3.10 Záloha na daň pro různé úrovně příjmů v letech 2007 – 2011

Hrubá měsíční mzda (v Kč)	Měsíční záloha na daň v roce (v Kč)				
	2007	2008	2009	2010	2011
5 000,00	-500,00	-890,00	-890,00	-967,00	-967,00
10 000,00	0	-890,00	-890,00	-967,00	-927,00
15 000,00	701,00	85,00	55,00	0	78,00
20 000,00	1 518,00	1 090,00	1 060,00	983,00	1 083,00
25 000,00	2 576,00	2 110,00	2 065,00	1 988,00	2 088,00
30 000,00	3 676,00	3 115,00	3 070,00	2 993,00	3 093,00
35 000,00	4 993,00	4 135,00	4 075,00	3 998,00	4 098,00
40 000,00	6 369,00	5 140,00	5 080,00	5 003,00	5 103,00
45 000,00	7 677,00	6 160,00	6 085,00	6 008,00	6 108,00
50 000,00	9 185,00	7 165,00	7 090,00	7 013,00	7 113,00
55 000,00	10 593,00	8 185,00	8 095,00	8 018,00	8 118,00
60 000,00	11 969,00	9 190,00	9 100,00	9 023,00	9 123,00
65 000,00	13 377,00	10 210,00	10 105,00	10 028,00	10 128,00
70 000,00	14 785,00	11 215,00	11 110,00	11 033,00	11 133,00

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona Č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

V roce 2007 při hrubé měsíční mzdě 10 000 Kč a v roce 2010 při hrubé měsíční mzdě 15 000 Kč vychází daňový bonus nulový. Důvodem je, že daňové zvýhodnění sice převyšuje daňovou povinnost, ale výše daňového bonusu je nižší než 50 Kč.

3.1.8 Optimalizace daně v ročním zúčtování

Daňová reforma v roce 2008 měla samozřejmě pozitivní vliv také na daňové zatížení při ročním zúčtování u zaměstnavatele. Toto tvrzení je prokázáno pomocí příkladu (dále jen př.) 1 a př. 2.

Př. 1

Při hrubých měsíčních příjmech ve výši 15 000 Kč se rovná roční úhrn měsíčních hrubých mezd 180 000 Kč. Poplatník si hradí penzijní připojištění a životní pojištění oboje ve výši 12 000 Kč ročně. Dále zaplatil na úrocích na hypotečním úvěru 12 000 Kč. Poplatník žije v domácnosti s jedním vyživovaným dítětem. **V roce 2007** se po odečtení nezdanitelných částí základu daně, SP a ZP vznikne základ daně ve výši 127 500 Kč. **V roce 2008** se základ daně navýší o 35 %, rovná se tedy 213 000 Kč.

- $((127\,500\text{ Kč} - 121\,200\text{ Kč}) * 19\%) + 14\,544\text{ Kč} = 15\,741\text{ Kč} - 13\,200\text{ Kč} = \mathbf{2\,541\text{ Kč}}$
- $213\,000\text{ Kč} * 15\% = 31\,950\text{ Kč} - 35\,520\text{ Kč} = \mathbf{-3\,570\text{ Kč}}$

V roce 2007 bylo na zálohách zapláceno 8 412 Kč. Po ročním zúčtování bude poplatníkovi vráceno 5 871 Kč. Zato v roce 2008 bylo zapláceno na zálohách na daň 1 020 Kč. Potom bude tedy poplatníkovi vráceno po ročním zúčtování 4 590 Kč.

Př. 2

Podobně při hrubé měsíční mzdě 50 000 Kč, tedy úhrnu měsíčních hrubých mezd ve výši 600 000 Kč. Základe daně je roven **v roce 2007** 495 000 Kč a **v roce 2008** 792 000 Kč.

- $((495\,000\text{ Kč} - 331\,200\text{ Kč}) * 32\%) + 61\,212\text{ Kč} = 113\,628\text{ Kč} - 13\,200\text{ Kč} = \mathbf{100\,428\text{ Kč.}}$
- $780\,000\text{ Kč} * 15\% = 117\,000\text{ Kč} - 35\,520\text{ Kč} = \mathbf{81\,480\text{ Kč}}$

V roce 2007 bylo na zálohách zapláceno 110 220 Kč. Po ročním zúčtování bude poplatníkovi vráceno 9 792 Kč. Zato v roce 2008 bylo zapláceno na zálohách na daň 85 980 Kč. Potom bude tedy poplatníkovi vráceno po ročním zúčtování 4 500 Kč.

Z příkladů je zřejmé, že při ročním zúčtování poplatník v roce 2008 výrazně na daních ušetří. Při hrubé mzdě 15 000 Kč ušetří ročně 6 111 Kč a při hrubé mzdě ve výši 50 000 Kč

dokonce 18 948 Kč. V roce 2008 vychází při hrubé mzdě 15 000 Kč daňový bonus ve výši 3 570 Kč.

Při porovnání částek, které budou poplatníkovi vráceny, je prokázána i jiná výhoda. Tou je, že zálohy na daň jsou placeny v přesnějších částkách. Při měsíčních hrubé mzdě ve výši 50 000 Kč v roce 2007 vlastně stát disponuje s částkou 9 792 Kč, která patří poplatníkovi. V roce 2008 je tato částka jen 4 500 Kč.

Roční zúčtování daně si zaměstnanec může vyžádat u svého zaměstnavatele. Zaměstnanci se tato možnost vyplatí v případě, že nepracoval celý rok. Jelikož má možnost uplatnit si roční slevu na poplatníka, na manželku s nízkými příjmy a také má právo využít nezdánitelné části základu daně.

Snížení daňové povinnosti v ročním zúčtování podpoří občany k většímu využití nezdánitelných částí daně. Neboli např. rozvoji spoření, pojištění či bydlení, který je prostřednictvím těchto nezdánitelných částí podporován.

3.2 Příjmy z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti dle § 7

Princip výpočtu daňové povinnosti dle § 7 je podobný jako v § 6. Proto je tato kapitola zaměřena především na zásadní změny, které se týkají příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti. Změnou týkající se zrušení SZM, které bylo platné od roku 2005 a zrušeno reformou z roku 2008. A další výraznou změnou bylo zrušení MZD.

Jedním z rozdílů mezi § 6 a § 7 je tvorba základu. Zatímco u nezávisle činnosti je základem daně superhrubá mzda, u příjmu z podnikání se dle vzorce (6) základ daně tvoří transformací výsledku hospodaření (dále jen VH) nebo rozdílu mezi příjmy a výdaji:

Výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji (6)

+ Nedaňové náklady zahrnuté do VH

- Nedaňové příjmy zahrnuté do VH

+/- Další úpravy VH pro účely daňové (dle § 23, 3 ZDP)

- Odčitatelné a snižující položky dle § 34, § 20 a § 15

ZÁKLAD DANĚ (DAŇOVÁ ZTRÁTA) (Jaroš, 2011, s. 56)

Samozřejmě si podnikatel může vybrat jednodušší a často i výhodnější variantu, výdajový paušál. Výhodné je v prvním roce zkusit obě dvě varianty a zjistit, která vychází pro podnikatele lépe. V dalších letech již přechod z daňové evidence na výdajový paušál není tak snadný a ani tolik výhodný.

3.2.1 Společné zdanění manželů

SZM lze použít za podmínky, že manželé spolu žijí ve společné domácnosti s alespoň jedním vyživovaným dítětem. Stačí, když je podmínka splněna poslední den zdaňovacího období. Společný základ je tvořen součtem příjmů dle § 6 až § 10 obou manželů a sníží se o nezdánitelné části základu daně. Takto upravený základ daně, se rozdělí rovnou polovinou mezi oba manželé, dále si pak oba mohou uplatnit slevy na dani a daňové zvýhodnění. (Valouch, 2007, s. 97)

SZM bylo vhodné řešení k optimalizaci daňové povinnosti manželských párů s dětmi. Byla jím vlastně poskytnuta podpora mladým rodinám s dětmi. Největší efekt má, pokud jsou výrazné rozdíly mezi příjmy manželů. Hlavní výhodou bylo rozdělení základu daně mezi manžele, tím spadal každý z poplatníků do skupiny s nižší sazbou daně. Smysl tedy má při použití progresivní sazby daně.

Př. 3

Manžel má čistý příjem 500 000 Kč, jeho žena pobírá rodičovský příspěvek. Dostává tedy jen příjmy ze státní sociální podpory a ty jsou osvobozeny od daně z příjmu. Manžel si platí životní pojištění ve výši 12 000 Kč a penzijní připojištění ve stejné výši. Na úrocích

z hypotečního úvěru bylo zaplacen 12 000 Kč. Vychovávají společně jednou dítě, které s nimi žije ve společné domácnosti.

V roce **2007** si může manžel uplatnit slevu na poplatníka ve výši 7 200 Kč, na manželku s příjmy do 38 040 Kč ve výši 4 200 Kč a samozřejmě daňové zvýhodnění na vyživované dítě ve výši 6 000 Kč. Manželka si může odečíst jen slevu na poplatníka. V roce **2008** si manžel může odečíst slevu na poplatníka a na manželku s příjmy do 68 000 Kč, každou ve výši 24 840 Kč a daňové zvýhodnění na vyživované dítě ve výši 10 680 Kč. Pro porovnání je v druhém slupěčku uveden poplatník s čistými příjmy ve výši 840 000 Kč se stejnými podmínkami.

Tab. 3.11 Porovnání zdanění podnikatele v letech 2007 a 2008 s použitím SZM

Rok	Popis	Při rozdílu mezi příjmy a výdaji	
		500 000 Kč	840 000 Kč
2007	Společný základ	470 000 Kč	810 000 Kč
	Výpočet daňové povinnosti u manžela		
	Základ daně	235 000 Kč	405 000 Kč
	Daň	37 162 Kč	84 828 Kč
	Daň po slevách	19 762 Kč	67 428 Kč
	Výpočet daňové povinnosti u manželky		
	Základ daně	235 000 Kč	405 000 Kč
	Daň	37 162 Kč	84 828 Kč
	Daň po slevách	29 962 Kč	77 628 Kč
	Součet daně	49 724 Kč	145 056 Kč
2008	Základ daně	470 000 Kč	810 000 Kč
	Daň	70 500 Kč	121 500 Kč
	Daň po slevách	10 140 Kč	61 140 Kč
Rozdíl mezi roky 2007 a 2008		39 584 Kč	83 916 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona Č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

Z tab. 3.11 vyplývá, že po daňové reformě u rodiny z dítětem žijící ve společné domácnosti se daňová povinnost podstatně sníží a navíc se ruší omezení, které vyvstává ze SZM. Sleva na manželku se v roce 2008 značně zvýšila. Omezení příjmů, kdy je možné si slevu

uplatnit, se též změnilo k lepšímu. Manželka si v roce 2008 může vydělat až 68 000 Kč ročně na rozdíl od roku 2007, kdy mohla manželka mít příjmy jen ve výši 38 040 Kč k možnosti uplatnění slevy.

3.2.2 Minimální základ daně

MZD byl aktuální v roce 2007, v tomto roce byl stanoven ve výši 120 800 Kč. Týká se příjmů dle § 7 odst. 1 písm. a) až c) tedy příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství, příjmů ze živnosti a příjmů z jiného podnikání podle zvláštních předpisů.

Příjemci výše vyjmenovaných příjmů by měli zvážit, zda bude jejich podnikání natolik úspěšné, aby jejich základ daně převýšil v dalších letech právě částku 120 800 Kč. Z toho vyplývá, že MZD mohl působit jako bariéra pro vstup do podnikání. Měl tedy negativní dopad na rozvoj podnikání.

Nevztahuje se na poplatníky, spolupracující manželé či ostatní spolupracující osoby v období zahájení, ukončení podnikatelské činnosti a v následujícím období po zahájení této činnosti. Dalšími výjimkami jsou osoby používající stanovení daně paušální částkou, pobírající rodičovský příspěvek a příspěvek při péči o osobu blízkou nebo jinou osobu, mladší než 26 let a to i na počátku zdaňovacího období a s nižšími příjmy dle § 7 odst. 1 písm. a) – c) než 15 000 Kč aj. (Valouch, 2007, s. 64)

Porovnání roku 2007, kdy byl MZD platný a po roce 2008, kdy byl zrušen, je provedeno pomocí př. 4.

Př. 4

Ekonomická poradkyně má příjmy ve výši 700 000 Kč a výdaje ve výši 600 000 Kč.

Tab. 3.12 Porovnání daňové zátížení v letech 2007 a 2008 s použitím MZD

Popis	Rok 2007	Rok 2008
Základ daně	100 000 Kč	100 000 Kč
MVZ	120 800 Kč	X
Daňová povinnost	14 496 Kč	15 000 Kč
Daň po slevě	7 296 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona Č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

Z tab. 3.10 je zřejmé, že daňové zatížení podnikatelů s nízkým základem daně, kteří nesplňovaly podmínky pro osvobození od MZD, v roce 2008 kleslo. Toto snížení daňové povinnosti působí jako podpora drobných podnikatelů pro vstup do podnikání.

3.3 Příjmy z kapitálového majetku dle § 8

Daňové zatížení u příjmů z kapitálového majetku se v průběhu let 2007 až 2011 zvýšilo. Důvodem byly změny s počínající platností v roce 2011. Jednalo se o zařazení dávek z penzijního pojištění mezi samostatný základ daně zdaňovaný zvláštní sazbou daně. Další se týkala příspěvku fyzickým osobám dle zákona o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření u nároku, který vznikl v roce 2010 a který byl stavební spořitelně odeslán po 31. prosinci 2010. (Marková, 2011, s. 17)

V roce 2010 patřila státní podpora ze stavebního spoření mezi příjmy osvobozené, v roce 2011 je však považována za samostatný základ daně, který podléhá zvláštní sazbě daně ve výši 50 %. (Marková, 2011, s. 51) Což u poplatníků vyvolalo značnou míru nevole. Není se čemu divit, vždyť značná část občanů ČR dávala tomuto spoření přednost před jiným kvůli státní podpoře.

Spekulace o tom, zda je tato změna vůbec možná, vyvolal fakt, že občané platili po dobu roku 2010 částky, od kterých se odvíjela určitá část státní podpory. Tato výše by nebyla po změně počátkem roku 2011 skutečně připsána. Proto také byla vznesena námitka k Ústavnímu soudu, který shledal změnu protiústavní. Na podzim roku 2011 byla podána

novela zákona o stavebním spoření s účinností od 1. 1. 2012. Snížení státní podpory proběhne tedy až za příspěvky, za které vznikl nárok v roce 2011. Výše státní podpory je stanovena na 10 %, ale maximální možná výše podpory je 2 000 Kč. Dříve byla u smluv uzavřených do roku 2004 ve výši 4 500 Kč, u novějších smluv dosahovala částky 3 000 Kč. (Marková, 2012, s. 7)

Daňové zatížení se tedy změnilo až v roce 2011 a nejednalo se o tak výraznou změnu, jaká byla původně plánována. Dopady změn tedy nejsou tak závažné, ale v případě některých poplatníků mohou mít důležitý význam.

Většina těchto příjmů tvoří samostatní základ daně a jsou zdaněny srážkovou daní. Tato varianta je výhodná, jelikož zabraňuje daňovým únikům a navíc snižuje administrativní náročnost.

3.4 Příjmy z pronájmu dle § 9

Daňové zatížení spadající pod příjmy z pronájmu neprošlo v letech od 2007 až do 2011 žádnými změnami. Většina obyvatel má příjmy dle § 9 jako doplňkový příjem. Je tedy patrné, že změny by neměly výraznější dopad na příjmy státní rozpočtu. Pro občany a vlastně i pro stát je výhodnější zanechat stávající pravidla.

3.5 Ostatní příjmy dle § 10

Ani v ostatní příjmech nenastali převratné změny, které by zatížily většinu obyvatel ČR. Uvedeny jsou změny, které nastaly v roce 2011. Vedly spíše ke zvýšení daňového zatížení, i když jen nepatrného počtu obyvatel.

Jedná se o zařazení následcích příjmů mezi ostatní dle Markové:

- *Výsluhový příspěvek a odbytné u vojáků z povolání a příslušníků bezpečnostních sborů podle zvláštních právních předpisů.*

- *Plat prezidenta republiky a více účelová paušální náhrada výdajů spojených s výkonem jeho funkce podle zvláštních právního předpisu.*
- *Renta a víceúčelová paušální náhrada poskytovaná bývalému prezidentu republiky podle zákona o zabezpečení prezidenta republiky po skončení funkce. (Daňové zákony k 1. 4. 2011, s. 19)*

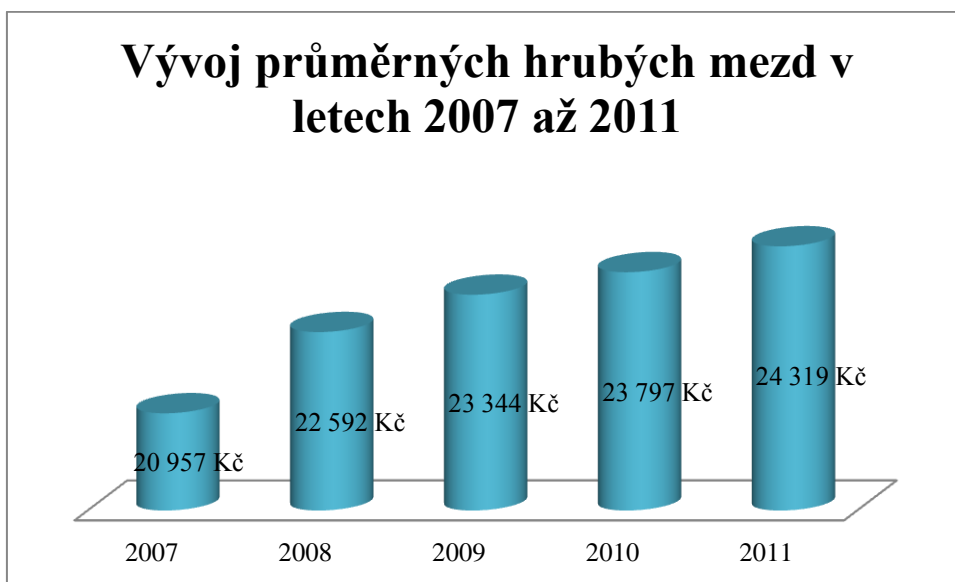
V případě výsluhového příspěvku tvoří příjmy samostatný základ daně a jsou daněny zvláštní sazbou daně ve výši 15 %. Ostatní příjmy ponížené o výdaje prokazatelně vydané na jeho dosažení jsou dílčím základem daně. (Marková, 2011, s. 18)

4 Komparace zjištěných výsledků a porovnání daňového zatížení u vybraných fyzických osob

V této kapitole jsou porovnány výsledky získané v kapitole 3. Dále je provedeno celkové porovnání daňového zatížení daně z příjmů mezi jednotlivými roky a na konci je provedena analýza daňového zatížení daně z příjmů podnikatele s řemeslnou živností.

4.1 Porovnání daňového zatížení u příjmů dle § 6

Pro představení finanční situace občanů je na začátku podkapitoly uveden vývoj hrubých mezd v letech 2007 až 2011. Mezi roky 2007 a 2008 je zvýšení nejvyšší a naopak nejnižší mezi roky 2009 a 2010. Míra růstu je dána především hospodářskou situací ČR.

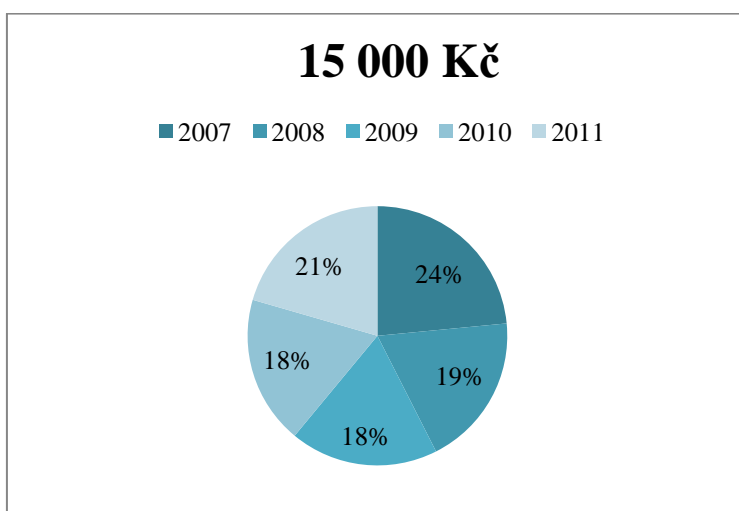
Obr. 4.1 Vývoj průměrných hrubých mezd v letech 2007 až 2011

Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2011.

4.1.1 Porovná jednotlivých měsíčních záloh

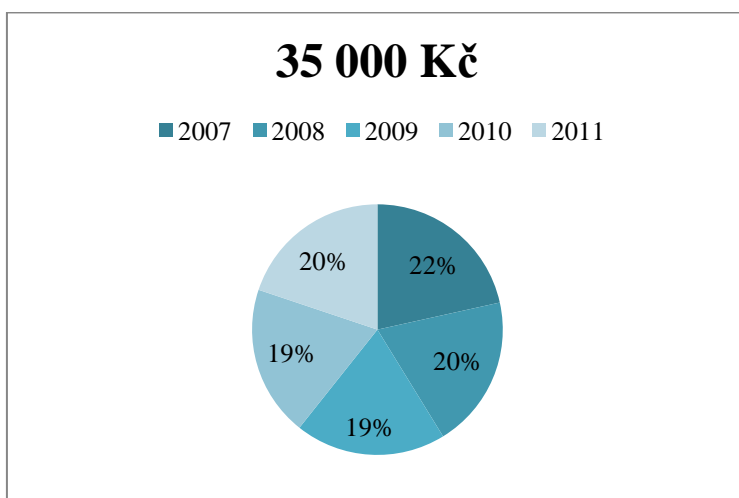
- Bezdětný poplatník

Pro dobře viditelné zhodnocení rozdílů je vybrána měsíční hrubá mzda bezdětného poplatníka ve výši 15 000 Kč a 35 000 Kč.

Obr. 4.2 Porovnání daňového zatížení v letech 2007 a 2011 při hrubé mzdě 15 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle tab. 3.9.

Obr. 4.3 Porovnání daňového zatížení v letech 2007 a 2011 při hrubé mzdě 35 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle tab. 3.9.

Z obrázků 4.2 a 4.3 je patrné, že nejvyšší daňové zatížení bylo v roce 2007, v letech 2008 a 2009 se snižovalo, v roce 2010 se nezměnilo a nakonec se v roce 2011 zvýšilo. Porovnání také dokazuje rozdílnou výši poklesu u jednotlivých příjmových skupin. U hrubé měsíční 15 000 Kč je v roce 2008 patrný pokles o 5 %, naproti tomu při příjmu 35 000 Kč je pokles pouze o 2 %.

V tab. 4.1 byl použit absolutní rozdíl mezi jednotlivými roky z důvodu prokázání rozdílnosti dopadů použitím různých nástrojů ke změně daně. Tab. 4.2 zjištěna procentní změnou oproti původní měsíční daňové povinnosti ilustruje působení zvoleného nástroje na různé hrubé měsíční mzdy.

Tab. 4.1 Rozdíly mezi zálohami na daň pro různé úrovně příjmů v letech 2007 -2011

Hrubá měsíční mzda (v Kč)	Změna záloh na daň mezi jednotlivými roky (v Kč)			
	2007 a 2008	2008 a 2009	2009 a 2010	2010 a 2011
5 000,00	0	0	0	0
10 000,00	-456	0	0	40
15 000,00	-226	-30	0	100
20 000,00	-38	-30	0	100
25 000,00	-76	-45	0	100
30 000,00	-171	-45	0	100
35 000,00	-468	-60	0	100
40 000,00	-839	-60	0	100
45 000,00	-1 127,00	-75	0	100
50 000,00	-1 630,00	-75	0	100
55 000,00	-2 018,00	-90	0	100
60 000,00	-2 389,00	-90	0	100
65 000,00	-2 777,00	-105	0	100
70 000,00	-3 180,00	-105	0	100

Zdroj: vlastní zpracování dle výpočtu z tab. 3.9.

Výše bylo uvedeno, že změny platné od roku 2008 měly nejvýraznější dopad na daňové zatížení. Toto je prokázáno v tab. 4.1. Je zde patrné, že největší hodnoty se objevují právě v rozdílu mezi roky 2007 a 2008 především při vysokých měsíčních hrubých mzdách.

Rozdíl v letech 2008 a 2009 je ovlivněn snížením sociálního pojištění, změna ovšem není tak výrazná jako v předchozím sloupečku. Rozdíl v letech 2009 a 2010 je v případě bezdětného poplatníka nulový. Poslední sloupec, rozdíl v letech 2010 a 2011 je ovlivněn snížením daňového zvýhodnění na poplatníka.

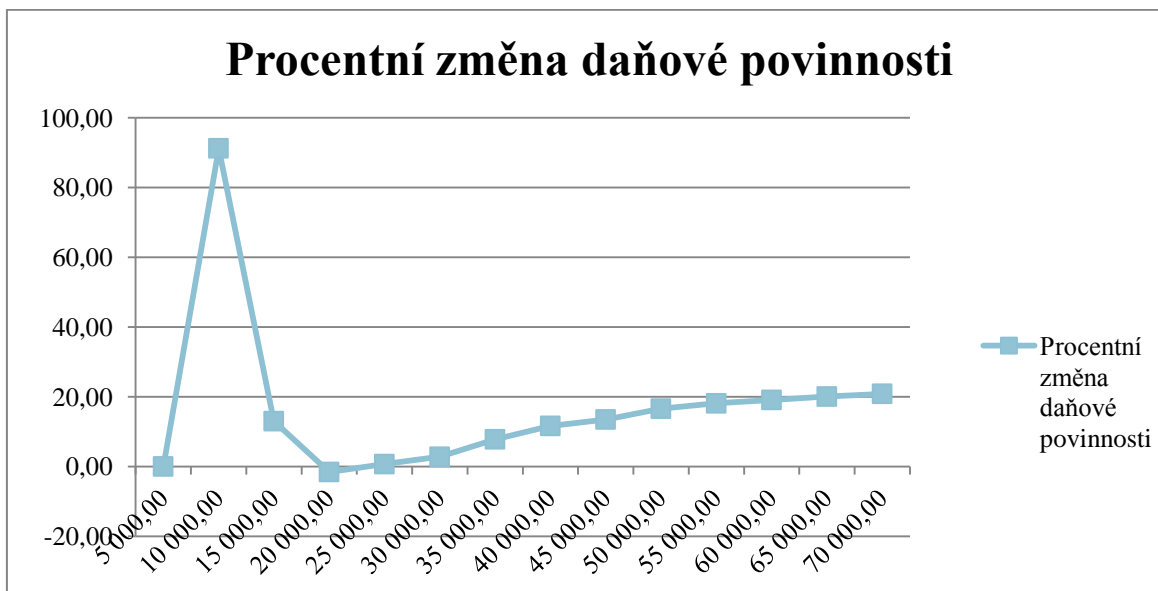
Tab. 4.2 Rozdíly v % mezi zálohami na daň pro různé úrovně příjmů v letech 2007 -2009

Hrubá měsíční mzda (v Kč)	Změna záloh na daň mezi jednotlivými roky (v %)	
	2007 a 2008	2008 a 2009
5 000,00	0	0,00
10 000,00	100,00	0,00
15 000,00	18,82	3,08
20 000,00	1,88	1,52
25 000,00	2,47	1,50
30 000,00	4,09	1,12
35 000,00	8,52	1,19
40 000,00	12,21	1,00
45 000,00	13,78	1,06
50 000,00	16,83	0,93
55 000,00	18,19	0,99
60 000,00	19,16	0,89
65 000,00	20,01	0,95
70 000,00	20,80	0,87

Zdroj: vlastní zpracování dle výpočtů z tab. 3.9.

Tab. 4.2 znázorňuje, že daňová reforma v roce 2008 zvýhodnila především poplatníky s nadprůměrnými a podprůměrným příjmy. Nejméně však bylo přilepšeno právě osobám s průměrnými příjmy. Oproti tomu procentní změna v letech 2008 a 2009 prokazuje, že snížení SP zvýhodnilo nejvíce skupinu s podprůměrnými příjmy. Rozhodně ne však tak výrazně jako mezi roky 2007 a 2008.

V tab. 4.2 také vychází mezi roky 2007 a 2008 u hrubé měsíční mzdy 10 000 Kč procentní rozdíl ve výši 100 %. Důvodem je, že původní daňová povinnost byla 456 Kč, v roce 2008 je však daňová povinnost nulová.

Obr. 4.4 Procentní rozdíly daňové povinnosti mezi roky 2007 a 2011

Zdroj: vlastní zpracování.

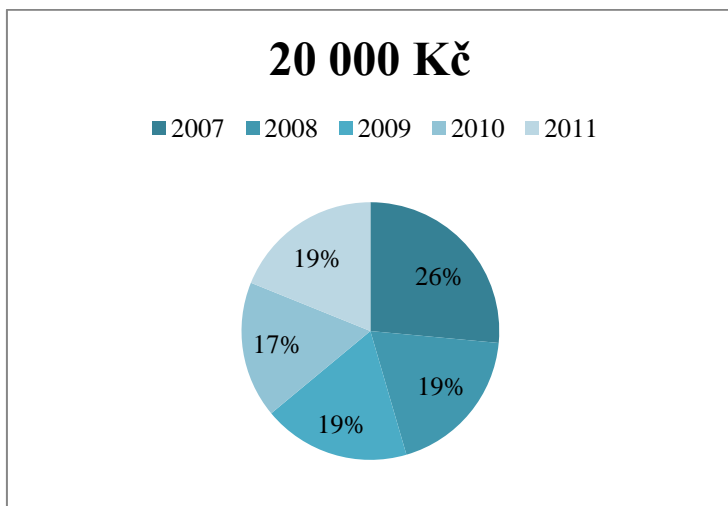
Dle obr. 4.4 byla v roce 2011 procentní změna daňové povinnosti oproti původní daňové povinnosti nejvyšší při hrubých měsíčních mzdách 10 000 Kč. Naopak u jediné hrubé měsíční mzdy 20 000 Kč byla daňová povinnost vyšší než původní.

Zrušení progresivní sazby daně byl významný pokrok v rozvoji hospodářství v ČR. Vedl ke zvýhodnění především obyvatel s vyššími příjmy, u občanů s nižšími příjmy byl tento negativní dopad kompenzován zvýšením slev.

- Poplatník s jedním dítětem

U poplatníka s jedním dítětem je pro zhodnocení nejvhodnější výběr hrubé měsíční mzdy ve výši 20 000 Kč. Na obr. 4.5 je patrný pokles od roku 2007, až po rok 2010 jen v roce 2011 nastalo zvýšení daňového zatížení. Nejvýraznější pokles opět nastal mezi roky 2007 a 2008 a to dokonce o 7 %. Rozdíl je výraznější oproti bezdětnému poplatníkovi právě z důvodu zvýšení daňového zvýhodnění na dítě.

Obr. 4.5 Porovnání daňového zatížení v letech 2007 a 2011 při hrubé mzdě 20 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle tab. 3.10.

Tab. 4.3 Rozdíly mezi zálohami na daň pro různé úrovně příjmů v letech 2007 -2011

Hrubá měsíční mzda (v Kč)	Změna záloha na daň mezi jednotlivými roky (v Kč)			
	2007 a 2008	2008 a 2009	2009 a 2010	2010 a 2011
5 000,00	-390	0	-77	0
10 000,00	-890	0	-77	40
15 000,00	-616	-30	-55	100
20 000,00	-428	-30	-77	100
25 000,00	-466	-45	-77	100
30 000,00	-561	-45	-77	100
35 000,00	-858	-60	-77	100
40 000,00	-1 229,00	-60	-77	100
45 000,00	-1 517,00	-75	-77	100
50 000,00	-2 020,00	-75	-77	100
55 000,00	-2 408,00	-90	-77	100
60 000,00	-2 779,00	-90	-77	100
65 000,00	-3 167,00	-105	-77	100
70 000,00	-3 570,00	-105	-77	100

Zdroj: vlastní zpracování dle výpočtů z tab. 3.10.

Tab. 4.3 s rozdíly představuje změnu v daňovém zvýhodnění na dítě platnou od roku 2010. Kladný dopad je patrný ve sloupci v letech 2009 a 2010. Částka zvýhodnění stoupla o 77 Kč měsíčně, proto se i daňová povinnost sníží, případně daňový bonus zvýší o 77 Kč.

Jen mezi roky 2009 a 2010 při hrubé měsíční mzdě 15 000 Kč je polepšeno o 55 Kč. Důvodem je, že daňový bonus vyšel nižší než 50 Kč.

Zvýšení daňového zvýhodnění je jedním z nevyhnutelných kroků. Důvodem jsou stále rostoucí ceny komodit, které děti ke svému vývoji potřebují. Pro podporu rodin s dětmi je toto zvýhodnění jedním z nejlepších nástrojů, jelikož je spojeno s aktivitou obyvatel.

V tab. 4.4 je znázorněno, že v letech 2007 a 2008 bylo v případě poplatníka s jedním dítětem polepšeno nejméně u hrubých měsíční mzdě ve výši 30 000 Kč na rozdíl od bezdětného poplatníka, kde byl nejméně zvýhodněn poplatník s hrubou měsíční mzdou ve výši 20 000 Kč. V letech 2008 a 2009 klesá procentní rozdíl stejně jako u bezdětného poplatníka jen o větší procento.

Tab. 4.4 Rozdíly v % mezi zálohami na daň pro různé úrovně příjmů v letech 2007 -2009

Hrubá měsíční mzda (v Kč)	Změna záloh na daň mezi jednotlivými roky (v %)	
	2007 a 2008	2008 a 2009
5 000,00	78,00	0,00
10 000,00	100,00	0,00
15 000,00	87,87	35,29
20 000,00	28,19	2,75
25 000,00	18,09	2,13
30 000,00	15,26	1,44
35 000,00	17,18	1,45
40 000,00	19,30	1,17
45 000,00	19,76	1,22
50 000,00	21,99	1,05
55 000,00	22,73	1,10
60 000,00	23,22	0,98
65 000,00	23,67	1,03
70 000,00	24,15	0,94

Zdroj: vlastní zpracování dle výpočtů z tabulek 3.10.

Dle obr. 4.6 byla v roce 2011 procentní změna daňové povinnosti oproti původní daňové povinnosti nejvyšší při hrubých měsíčních mzdách 10 000 Kč. Toto nejvyšší zvýhodnění

zůstává stejné jako u bezdětného poplatníka. Zato nejnižší zvýhodnění se posouvá k měsíčním hrubým mzdám 30 000 Kč.

Obr. 4.6 Procentní rozdíly daňové povinnosti mezi roky 2007 a 2011

Zdroj: vlastní zpracování.

Vhodně byl zvolen nástroj ke snížení daňové povinnosti v roce 2009, kdy byli zvýhodněni nejvíce obyvatelé s nízkými příjmy. Bylo jím kompenzován efekt ze zrušení progresivní sazby daně, i když ne o tak značné částky jako tomu bylo v roce 2008. V případě zavedení plánovaných změn na rok 2009, tedy snížení slev a sazby daně, by byli opět více zvýhodněni osoby s vyššími příjmy.

4.2 Porovnání daňového zatížení u příjmů dle § 7

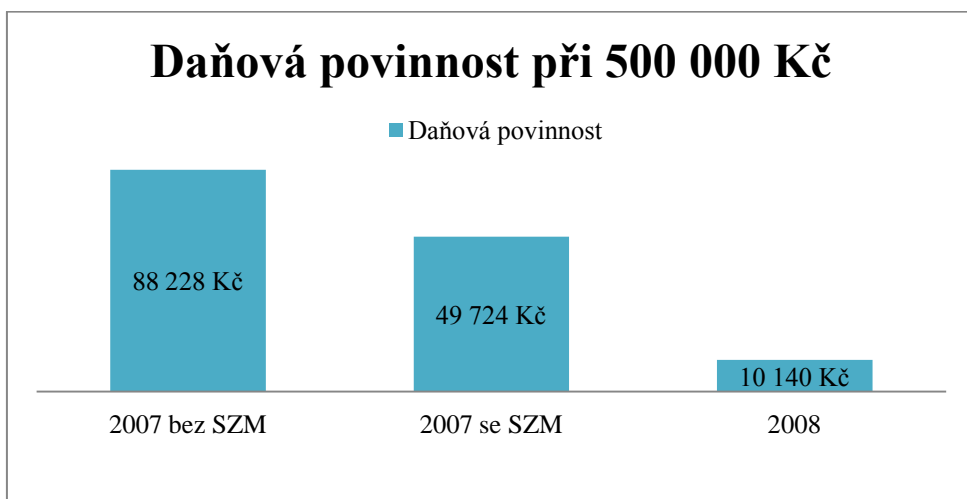
Reformou s účinností v roce 2008 proběhly také rozsáhle změny v daňové uznatelnosti nákladů. V roce 2007 bylo pojistné hrazené OSVČ z jejich zisku daňovým výdajem. Výdaje na zaplacené sociální zabezpečení si mohl dokonce uplatnit i podnikatel uplatňující si výdaje paušálem. (Běhounek, 2008, s. 10).

Pokud má podnikatel závazky 36 měsíců po splatnosti, vzniká mu povinnost jejich dodanění. Cestovní náhrady jsou od roku 2008 uznatelné jen do výše stanovené zákoníkem práce pro veřejný sektor. Bylo schváleno omezení při daňové uznatelnosti nákladů na odborný rozvoj a rekvalifikaci zaměstnanců, při vynaložení těchto dokladů musí být dosaženo zvýšení kvalifikace zaměstnance. (Běhounek, 2008, s.)

Většina změn v daňové uznatelnosti byla zvolena se záměrem snížit daňové úniky jako např. dodanění závazků. Podnikatel si mohl do této chvíle zvyšovat náklady či výdaje bez ohledu, zda tento závazek skutečně uhradil.

4.2.1 Porovnání při použití společného zdanění manželů

Porovnání daňového zatížení u rodin žijících v domácnosti s nejméně jedním dítětem je představeno pomocí grafu na obr. 4.7. Použity byly výsledky z tab. 3.8 z předešlé kapitoly.

Obr. 4.7 Vývoj daňové povinnosti rodiny s dítětem žijícím ve společné domácnosti v letech 2007 a 2008

Zdroj: vlastní zpracování dle tab. 3.11.

Daňové zatížení, které mají rodiny s čistým příjmem 500 000 Kč, je v roce 2008 o 80 % nižší. Pokud by nebylo použito v roce 2007 SZM, bylo by daňové zatížení v roce 2008 dokonce o 89 % nižší. I tato možnost je reálná při neznalosti systému či nedostatečném zájmu hledání optimálního řešení. Snížení daňového zatížení je především důsledkem

zvýšení veškerých slev v roce 2008. V roce 2007 je v tomto případě součet všech slev 17 400 Kč a v roce 2008 to je podstatně vyšší částka 60 360 Kč.

V roce 2010 by daňové zatížení opět kleslo o 924 Kč, ale v roce 2011 by vzrostlo o 1 200 Kč. V porovnání se změnou, která proběhla v letech 2007 a 2008 se jeví tyto částky jako nepodstatné.

Celkově tedy daňové zatížení výrazně kleslo, tato pozitivní změna podpořila mladé rodiny s dětmi a také mohla napomoci ke zvýšení porodnosti. Např. pokud si manželé nebyly jisti, zda by zvládly svou finanční situaci při odchodu manželky na mateřskou.

4.2.2 Porovnání při použití minimálního základu daně

Porovnání daňového zatížení u podnikatelů s nízkými čistými příjmy je provedeno pomocí grafu na obr. 4.8. Obsahuje výsledky zjištěné ze třetí kapitoly z tab. 3.9.

Obr. 4.8 Porovnání daňového zatížení u podnikatelů s nízkým základem daně v letech 2007 a 2008
Zdroj: vlastní zpracování dle tab. 3.12.

Z výsledků vyplývá, že v roce 2007 by bylo pro podnikatele výhodné započít podnikání jen při předpokladu dosažení v 3. roce základu daně minimálně ve výši 120 800 Kč. Samozřejmě je toto pro podnikatele velice obtížené předpovědět, proto na ně mohlo toto omezení negativně působit při rozhodování o vstupu do podnikání. V roce 2008 při čistých

příjmech ve výši 100 000 Kč by byla daňová povinnost nulová. Obr. 4.8 prokazuje, že změny daně z příjmů platné od roku 2008 mohly pozitivně působit na rozvoj podnikání u fyzických osob.

Bohužel tato podpora podnikání rozvinula i jiný nepříznivý jev a to Švarc systém. Důvodem je také, že daňové zatížení příjmů ze závislé činnosti nekleslo tak výrazně. Vyšší daňové zatížení ze závislé činnosti je způsobeno navýšením základu daně na superhrubou mzdu.

Vždy záleží z jakého úhlu pohledu se Švarc systém posuzuje. Z pohledu zaměstnance může působit jako nevýhoda v oblasti práv, které vyplývají z běžného pracovního poměru. Ale také může být vnímán jako výhoda, jelikož snižují jeho daňové zatížení daní z příjmů. To je také důvodem, proč se vláda snaží tento jev omezit. Zásadní zlom nastal v 1. 1. 2012, kdy byl Švarc systém opět výslovně zakázán novelou zákoníku práce. Porovnání daňového zatížení osoby samostatně výdělečně činné (dále jen OSVČ) a zaměstnance je provedeno pomocí tab. 4.5.

Tab. 4.5 Porovnání daňového zatížení zaměstnanecké poměru a OSVČ

Položky	Zaměstnanecký poměr	OSVČ
Měsíční hrubý příjem	20 000 Kč	26 800 Kč
Základ daně	26 800 Kč * 12	128 640 Kč
Měsíční záloha na daň	1 950 Kč	
Roční daňová povinnost	23 400 Kč	0 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona Č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

Tab. 4.5 dokazuje, že daňové zatížení daně z příjmů při činnosti na živnostenský list je o 100 % nižší. Pro příklad byla použita hrubá mzda 20 000 Kč a měsíční příjem podnikatele 26 800 Kč. Příjem je navýšen o sociální a zdravotní pojištění, které by zaměstnavatel zaplatil státu za zaměstnance v případě, že by se jednalo o zaměstnanecký poměr. Příjmy „zaměstnance“ na živnostenský list nejsou navýšeny o náklady, které má běžný živnostník s výkonem práce, protože veškeré služby jsou poskytovány zaměstnavatelem. Zde je dobře viditelné, že se jedná o Švarc systém. Příkladem může být zámečnický, který vykonává práci na příkaz nadřízeného, pracuje v jeho dílně případně s jeho náradím. Pro výpočet základu daně u OSVČ byl použit paušál ve výši 60 %. Je

předpokládáno, že se nejedná o příjmy zařazené mezi řemeslné, zde by si podnikatel mohl uplatnit výdajový paušál ve výši 80 %.

4.3 Roční zúčtování a daňové přiznání

V této kapitole je porovnáno celkové daňové zatížení u všech příjmů fyzických osob v letech 2007 až 2011 dle vybraného příkladu.

Př. 5

Pan X má příjmy ze závislé činnosti a funkčních požitků tedy měsíční hrubý příjem ve výši 15 000 Kč, příjmy ze samostatné výdělečné činnosti a funkčních požitků jsou 700 000 Kč a k nim uplatnitelné výdaje jsou 600 000 Kč, příjmy z kapitálového majetku má ve výši 200 Kč, jedná se o přijaté úroky z peněžních prostředků na podnikatelském účtu. Dále má příjmy z pronájmu 60 000 Kč, kde si uplatňuje výdajový paušál ve výši 30 %. Mezi ostatní příjmy se řadí příjmy z prodeje automobilu po 3 letech užívání. Platí si životní pojištění ve výši 12 000 Kč, penzijní připojištění ve výši 12 000 Kč a na úrocích z hypotečního úvěru bylo zaplacen 12 000 Kč. V domácnosti žije poplatník s jedním vyživovaným dítětem.

Dílčí základ daně tvoří jen příjem z prodeje automobilu, jelikož byl splněn časový test pro osvobození příjmů, který je stanoven na jeden rok. Poplatník je povinen podat DaP k DPFO ke dni 31. 3. následujícího roku po ZO. K samotnému DaP bude přiloženo potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění, příloha č. 1 – výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, příloha č. 2 – výpočet dílčích základů daně z příjmů z pronájmů a z ostatních příjmů, potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroku z tohoto úvěru, potvrzení o zaplacených částkách na penzijní připojištění a na soukromé životní pojištění a příloha příjmy z kapitálového majetku.

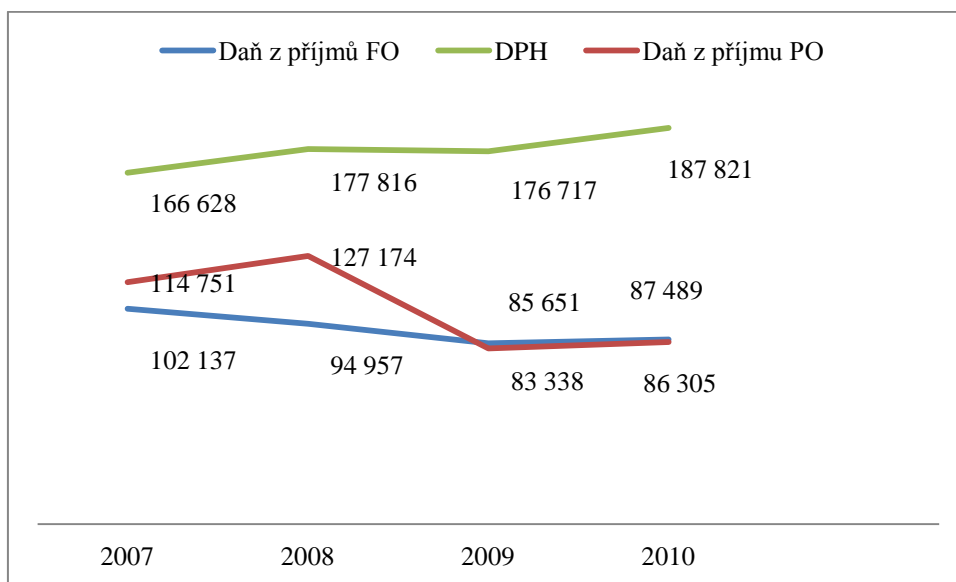
Tab. 4.6 Daňové zatížení v letech 2007 až 2011 dle vybraného příkladu

Dílčí základ daně dle	2007	2008	2009	2010	2011
- § 6	157 500 Kč	243 000 Kč	241 200 Kč	241 200 Kč	241 200 Kč
- § 7	100 000 Kč	100 000 Kč	100 000 Kč	100 000 Kč	100 000 Kč
- § 8	200 Kč	200 Kč	200 Kč	200 Kč	200 Kč
- § 9	42 000 Kč	42 000 Kč	42 000 Kč	42 000 Kč	42 000 Kč
- § 10	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč
Součet dílčích základů daně	299 700 Kč	385 200 Kč	383 400 Kč	383 400 Kč	383 400 Kč
Zaokrouhlené	299 700 Kč	385 200 Kč	383 400 Kč	383 400 Kč	383 400 Kč
Nezdanitelné části základu daně	30 000 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč	30 000 Kč
Základ daně	269 700 Kč	355 200 Kč	353 400 Kč	353 400 Kč	353 400 Kč
Daň	45 837 Kč	53 280 Kč	53 010 Kč	53 010 Kč	53 010 Kč
Slevy	13 200 Kč	35 520 Kč	35 520 Kč	36 444 Kč	35 244 Kč
Daňová povinnost po slevě	32 637 Kč	17 760 Kč	17 490 Kč	16 566 Kč	17 766 Kč
Změna daňové povinnosti		- 14 877 Kč	-270 Kč	-924 Kč	1 200 Kč
- v %		-46%	-2%	-5%	7%
Zaplacené zálohy na daň, přijatý daňový bonus	8 412 Kč	1 020 Kč	660 Kč	-264 Kč	936 Kč
Nedoplatek na dani	24 255 Kč	16 740 Kč	16 830 Kč	16 830 Kč	16 830 Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů.

Tab. 4.6 prokazuje, že daňové zatížení v tomto případě je v roce 2011 oproti roku 2007 o 46 % nižší. Daňové zatížení je nejnižší v roce 2010, při porovnání s rokem 2007 je dokonce o 53 % nižší. Je tedy splněn záměr vlády snížit daňové zatížení u přímých daní. Z přímých daní bylo daňové zatížení přesunuto na daně nepřímé.

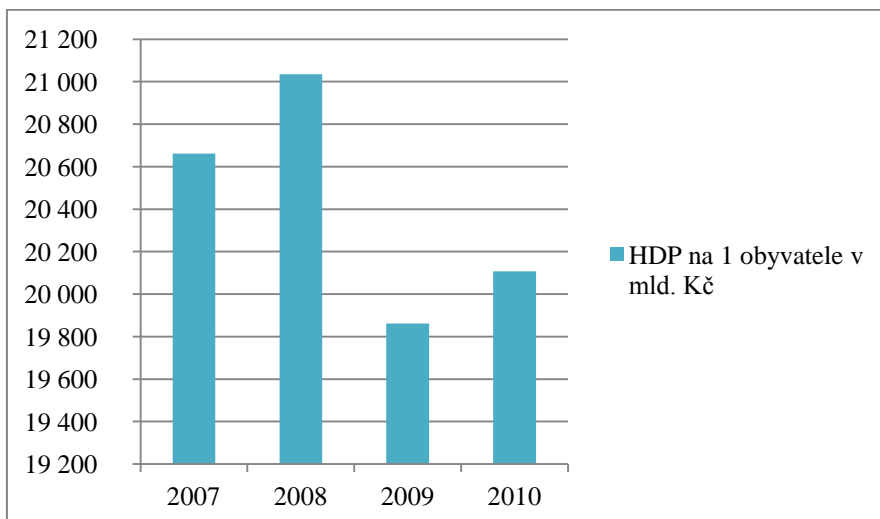

Obr. 4.9 Vývoj daňových příjmů státní rozpočtu v letech 2007 až 2010 v mil. Kč

Zdroj: Statistická ročenka Česká republiky 2011.

Z obrázku 4.9 je patrný pokles daňového příjmu z daňového zatížení FO v roce 2008, ale také naopak zvýšení daňového příjmu z daně z příjmů právnických osob. Pokles u FO je vyvolán snížením daňového zatížení. Zvýšení u právnických osob je způsobeno vysokou úrovní hospodářství v této době. Důkazem může být vývoj hrubého domácího produktu (dále jen HDP) na jednoho obyvatele, který byl v těchto letech.

Jako jeden z aspektů vysoké úrovně hospodářství v roce 2008 působí zavedení jednotné sazby daně. Progresivní zdanění nutí nejen drobné živnostníky, ale i velké společnosti optimalizovat jejich základ daně. Tím se samozřejmě sníží jejich daňová povinnost, což se projeví snížením daňových příjmů státního rozpočtu.

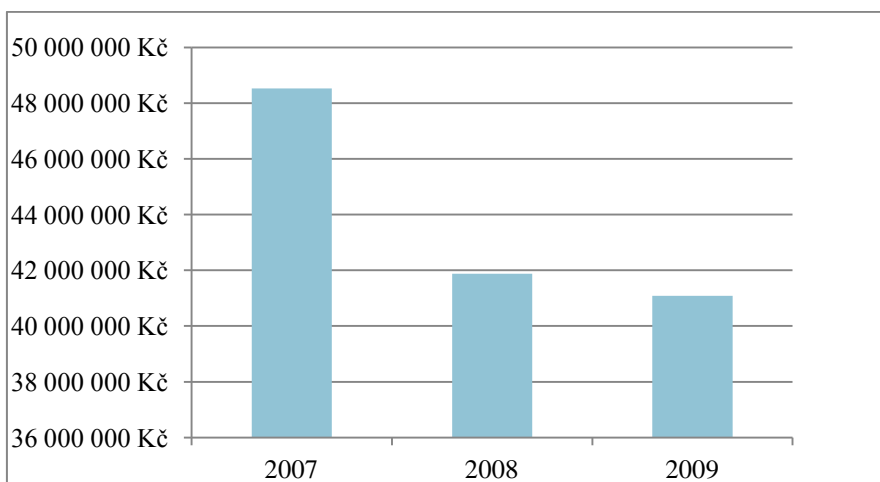

Obr. 4.10 Vývoj HDP na jednoho obyvatele v letech 2007 – 2010

Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2011.

Z obr. 4.9 je dále patrné zvýšení daňových příjmů z DPH, což dokazuje přerozdělení daňového zatížení z přímých daní na nepřímé daně. Samozřejmě zde působí i jiné faktory. Jako je úroveň hospodářství, v roce 2009 nejvíce zasáhla Českou republiku ekonomická krize. Proto je také patrný u všech daňových příjmech v tomto roce pokles.

Cílem reformy veřejných financí v roce 2008 bylo též podpořit pracující občany, tedy snížit daňové zatížení u daně z příjmů a zároveň snížit dávky sociální podpory. Důkazem je obrázek 4.11.

Obr. 4.11 Vývoj výše vyplacených dávek sociální podpory v letech 2007 až 2009

Zdroj: Statistická ročenka České republiky 2010.

4.4 Daňová přiznání podnikatele s řemeslnou živností

Pro prokázání údajů uvedených v předešlých kapitolách a podkapitolách bude provedena analýza daně z příjmů podnikatele s řemeslnou živností. Údaje jsou pravdivé získané z platných přiznání z daně příjmů z let 2007 až 2011. Podnikatel si přeje zůstat v anonymitě, proto ho budeme nazývat pan Novák. Jednotlivá přiznání jsou uvedena v přílohách A až E.

Rok 2007

V roce 2007 má podnikatel dle obr. 4.12 nižší příjmy v porovnání s ostatními roky. Jedná se o příjmy dle § 7 ve výši 5 432 539 Kč a výdaje ve výši 3 846 347 Kč. Dále má podnikatel příjmy dle § 8 ve výši 108 Kč, jedná se o úroky z podnikatelského bankovního účtu. Mezi nezdanitelné části základu daně patří 12 000 Kč z placených příspěvku na penzijní připojištění a hodnota darů ve výši 38 000 Kč. Dary byly poskytnuty nadaci, škole a fotbalovému týmu. Podnikatel si v tomto roce naposled mohl uplatnit výdaje ze zaplaceného zdravotního a sociálního pojištění ve výši 206 466 Kč. Podnikatel je povinen platit každé čtvrtletí zálohy na daň z příjmů, jelikož jeho daňová povinnost přesáhla 150 000 Kč.

Příjmy z podnikání snížené o výdaje	1 586 192,00
Kapitálové příjmy	108,00
Základ daně	1 586 300,00
Nezdanitelné části základu daně	
hodnota darů	38 000,00
penzijní připojištění	12 000,00
Základ daně snížený o nezdanitelné části	1 536 300,00
Daň	446 844,00
Slevy na dani	
Základní	7 200,00
Daň po uplatnění slev	439 644,00
Na zálohách zaplaceno	81 400,00
Doplatek	358 244,00

Obr. 4.12 Výpočet daně z příjmů FO s údaji dle daňového přiznání z roku 2007

Zdroj: příloha A.

Rok 2008

V roce 2008 dle obr. 4.13 už jsou příjmy a k nim i úměrné náklady přibližně dvakrát větší. Příjmy dle § 7 se rovnají 11 151 948 Kč a výdaje související se příjmy jsou ve výši 6 519 785 Kč. Opět má i příjmy dle § 8 ve výši 119 Kč. Od základu daně má právo si odečíst 12 000 Kč z penzijního připojištění a dar v hodnotě 25 000 Kč. Dar byl poskytnut fotbalovému mužstvu. Podnikatel již v tomto roce nemá možnost uplatnit si výdaje na zaplaceném SP a ZP, které by v tomto roce zaplacené ve výši 446 034 Kč. Což sice působí jako nevýhoda, byla však kompenzována jinými pozitivními změnami, které jsou jmenovány v předešlých kapitolách.

Příjmy z podnikání snížené o výdaje	4 632 163,00
Kapitálové příjmy	119,00
Základ daně	4 632 282,00
Základ daně po zaokrouhlení	4 632 200,00
Nezdanitelné části základu daně	
hodnota darů	25 000,00
penzijní připojištění	12 000,00
Základ daně snížený o nezdanitelné části	4 595 200,00
Daň	689 280,00
Slevy na dani	
Základní	24 840,00
Daň po uplatnění slev	664 440,00
Na zálohách zaplacené	330 000,00
Doplatek	334 440,00

Obr. 4.13 Výpočet daně z příjmů FO s údaji dle daňového přiznání z roku 2008

Zdroj: příloha B.

Rok 2009

Na příjmech v roce 2009 se dle obr. 4.14 začíná projevovat ekonomická krize, jsou rovny 8 718 824 Kč. Výdaje jsou ve výši 4 485 181 Kč. Nadále si také podnikatel platí penzijní připojištění ve stejné výši.

Příjmy z podnikání snížené o výdaje	4 233 643,00
Základ daně po zaokrouhlení	4 233 600,00
Nezdanitelné části základu daně penzijní připojištění	12 000,00
Základ daně snížený o nezdanitelné části	4 221 600,00
Daň	633 240,00
Slevy na dani Základní	24 840,00
Daň po uplatnění slev	608 400,00
Na zálohách zapláceno	103 493,00
Doplatek	504 907,00

Obr. 4.14 Výpočet daně z příjmů FO s údaji dle daňového přiznání z roku 2009

Zdroj: příloha C.

Rok 2010

Dle obr. 4.15 ekonomická krize pokračuje, příjmy dle § 7 jsou v tomto roce ještě nižší, než v předešlém rovnají se 6 154 855 Kč, výdaje související s příjmy jsou rovny 4 579 304 Kč. Příjmy dle § 8 jsou jen ve výši 50 Kč, z toho vyplývá, že podnikatel má na účtu nižší částku peněžních prostředků. Přesto podnikatel poskytl dar v hodně 15 000 Kč a pokračuje v platbě penzijního připojištění ve stejné výši. Dar opět poskytnul fotbalovému mužstvu.

Příjmy z podnikání snížené o výdaje	1 575 551,00
Kapitálové příjmy	50,00
Základ daně	1 575 601,00
Základ daně po zaokrouhlení	1 575 600,00
Nezdanitelné části základu daně hodnota darů	15 000,00
penzijní připojištění	12 000,00
Základ daně snížený o nezdanitelné části	1 548 600,00
Daň	232 290,00
Slevy na dani Základní	24 840,00
Daň po uplatnění slev	207 450,00
Na zálohách zapláceno	475 000,00
Přeplatek	-267 550,00

Obr. 4.15 Výpočet daně z příjmů FO s údaji dle daňového přiznání z roku 2010

Zdroj: příloha D.

Rok 2011

Minulý rok byl už pro podnikatele dle obr. 4.16, co se týče příjmů § 7 pozitivnější. Celkem obdržel částku ve výši 10 176 619 Kč, výdaje v tomto roce dosáhly výše 7 260 248 Kč. Tento rok začal podnikatel pobírat důchod. Jelikož podnikatelův součet příjmů dle § 6 a dílčích základů daně podle § 7 a 9 přesáhl ve zdaňovacím období částku 840 000 Kč, ruší se osvobození důchodu od daně z příjmů. Důchod se posuzuje jako ostatní příjem a činí částku 179 040 Kč. Z toho také vyplývá, že podnikatel si již nehradí penzijní připojištění.

Příjmy z podnikání snížené o výdaje	2 916 371,00
Ostatní příjmy snížené o výdaje	179 040,00
Základ daně	3 095 411,00
Základ daně po zaokrouhlení	3 095 400,00
Daň	464 310,00
Slevy na dani základní	23 640,00
Daň po uplatnění slev	440 670,00
Na zálohách zapláceno	307 800,00
Doplatek	132 870,00

Obr. 4.16 Výpočet daně z příjmů FO s údaji dle daňového přiznání z roku 2011

Zdroj: příloha E.

Nejnižší daňovou povinností je podnikatel zatížen v roce 2010. Vychází zde ovšem nejnižší základ daně, důvodem jsou nejen nízké příjmy, ale také poměrně vyšší výdaje k těmto příjmům. Jednou s příčin je rozhodnutí podnikatele investovat do nového vozu. Základ daně je však přibližně stejně vysoký jako v roce 2007. Daňová povinnost je dle obrázků 4.12 a 4.14 v roce 2010 až o 53 % nižší. Stejná situace je i v roce 2008, příjmy i výdaje se sice přibližně dvakrát zvýšily. Výdaje trochu méně, zde může působit vyloučení výdajů na zaplacené SP a ZP. Daňová povinnost v roce 2008 stoupla jen o 54 %. Z toho vyplývá, že se i v roce 2008 daňové zatížení kleslo přibližně o 50 %.

Reforma veřejných financí byla pro podnikatele výhodná, snížila jeho daňové zatížení až o 50 %. Nejen díky tomu mohl podnikatel investovat do nového vozu, ale i do jiných menších investic jako je náradí a jiné nařadí, které k výkonu své činnosti bez pochyb potřebuje. Z toho vyplývá, že reforma podpořila rozvoj jeho podnikání. Výrazně zde

působí také ekonomická krize, která je jen obtížně předvídatelný jev. Jímž byl podnikatel také zasáhnut. Nejvýrazněji ovšem v roce 2010, důvodem této situace jsou nasmlouvané zakázky, jejichž realizace může u tohoto podnikatele trvat i několik měsíců. Vliv na základ daně má také úhrada podnikatelových pohledávek výrazně po termínu po splatnosti. Podnikatel vede daňovou evidenci, tudíž jeho základ daně tvoří příjmy.

Závěr

Uvedená diplomová práce se zabývá změnami, projevujícími se u daňového zatížení fyzických osob, které byly provedeny prostřednictvím mnoha novel zákona o daních z příjmů v letech 2007 až 2011. Je zde provedena komparace daňového zatížení daně z příjmů fyzických osob dle jednotlivých druhů příjmů s ohledem na sociální začlenění. Daňové zatížení se v jednotlivých letech měnilo dle použitých nástrojů ke změně daně z příjmů. Výrazná proměna se projevila především v roce 2008, kdy se stala účinná rozsáhlá novela, která byla součástí reformy veřejných financí.

Cílem diplomové práce bylo provést deskripci daňového systému, se zaměřením na daň z příjmů fyzických osob. Objasnit zjištění dílčích základů daně a následný výpočet celkové daňové povinnosti daně z příjmů fyzických osob. Dále na vybraných příkladech analyzovat dopad změn daně z příjmů fyzických osob na její daňové zatížení v jednotlivých letech. Ukázat vliv použitého nástroje na daňové zatížení dle jednotlivých druhů příjmů u různých příjmových skupin.

Dle vybraných příkladů se daňové zatížení daně z příjmů fyzických osob snižovalo, kromě roku 2011. Kdy se z důvodu snížení slevy na poplatníka o 100 Kč měsíčně daňové zatížení zvýšilo. Daňové zatížení příjmů ze závislé činnosti kleslo nejvýrazněji v roce 2008, důvodem byly rozsáhle změny, které se týkaly základu daně, daňové uznatelnosti výdajů na zaplacené sociální a zdravotní pojištění, sazby daně a výše slev. U bezdětného poplatníka kleslo daňové zatížení v roce 2008 nejvíce u průměrných příjmů. Na rozdíl od poplatníka s jedním dítětem, kde se nejméně sníží daňové zatížení u hrubé měsíční mzdy 30 000 Kč. Zato v roce 2009, změnou výše sazby sociálního pojištění, daňové zatížení kleslo nejvíce u podprůměrných příjmových skupin ne však tak výrazně, jako v předchozím případě.

U příjmů ze samostatně výdělečné činnosti je analyzováno daňové zatížení u podnikatele s nízkými čistými příjmy a u rodin žijících v domácnosti s dítětem. V obou těchto případech daňové zatížení výrazně kleslo. V prvním případě o 100 %, což je dáno

především zrušením minimálního základu daně. Ve druhém o 80%, zde je důvodem hlavně zvýšení slev a daňového zvýhodnění. Lze tedy vyvodit závěr, že změny měly kladný vliv na rozvoj podnikání a podporu mladých rodin s dětmi.

U ostatních druhů příjmů daňové zatížení spíše vzrostlo, však ne tak výrazně a jen pro určité skupiny občanů.

Při komplexním porovnání daňového zatížení všech druhů příjmů dle zvoleného příkladu mezi jednotlivými roky bylo zjištěno snížení daňového zatížení až o 46 %. Dopady změn daně z příjmů tedy měly kladný vliv na ekonomickou aktivitu obyvatel a to také prostřednictvím snížení sociálních dávek.

V roce 2011 bylo analýzou zjištěno snížení daňového zatížení daně z příjmů FO téměř u všech příjmových skupin, oproti roku 2007. Výjimkou jsou jen občané s hrubým měsíčním příjmem 20 000 Kč, kde daňové zatížení drobně stoupl. Daň z příjmů, je však jen jeden z aspektů celkového daňového zatížení. Vzhledem ke zvýšení sazby daně z přidané hodnoty, zvýšením spotřební daně a zavedením poplatků u lékaře se reálná mzda občanů snížila. Daňové zatížení daní z příjmů je sice poměrně nízké, zvyšují ho však odvody na sociální a zdravotní pojištění.

Jednou z nevýhod stále zůstává administrativní náročnost a složitost zákona o daních z příjmů. Je velice náročné porozumět jednotlivým pojmům, ale také zahrnut všechny aspekty k výpočtu daňové povinnosti. Jako zjištění, zda se vůbec o zdanitelné příjmy jedná nebo uplatnění slev, daněného zvýhodnění či odčitatelných položek. V roce 2008 nastal pokrok ve zjednodušení, vlivem přeměny z progresivní na jednotnou sazbu daně.

Do budoucna by se tedy měl projednat obsah a rozsah zákona o daních z příjmů. Výhodné by bylo zjednodušit ho k snadnější orientaci nejen pro poplatníky, ale i pro samotné správce daně. Nevyhnutelná je také novela týkající se výše daňového zatížení, měla by se zaměřit spíše na příjmy ze samostatné výdělečné činnosti, aby bylo zabráněno daňovým únikům, které vznikají prostřednictvím švarc systému. Na druhou stranu více zvýhodnit příjmy ze závislé činnosti. Samozřejmě jen v omezení míře s ohledem na rozvoj

hospodářství České republiky. Při převažujícím zatížením příjmů z podnikání nebude obecný zájem vstupu do podnikání a občané se radši nechají zaměstnat. Což samozřejmě vede i k menšímu počtu pracovních míst a zvýšení nezaměstnanosti.

V případě závislé činnosti by bylo výhodné zrušit superhrubou mzdu a vrátit se k původnímu základu daně tedy hrubé mzdě. Tím by kleslo daňové zatížení proporcionálně pro všechny příjmové skupiny. Pro případ výrazného výpadku daňových příjmů státního rozpočtu, zvolit jiný nástroj ke zvýšení daňového zatížení. Tím by mohla být sazba daně, která zatíží stejně všechny příjemce jednotlivých druhů příjmů. Ohledně samostatné výdělečné činnosti se zaměřit na výdajové paušály. Přesněji snížit jejich procentní sazby nebo omezit slevy. Důležité je však vybrat slevu, které nezatíží jen určitou skupinu. V případě výběru daňového zvýhodnění na dítě by byly nejvíce zatíženy matky samoživitelky, jelikož jinak si může slevu uplatnit druhý z partnerů. Nejvýhodnější by tedy bylo vybrat slevu na poplatníka, která se dotkne komplexně všech poplatníků. Negativní dopad by mělo opětovné zavedení progresivního zdanění, které by jen donutilo podnikatele více optimalizovat daňovou povinnost, což by se projevilo jako snížení daňových příjmů státního rozpočtu.

Seznamy použité literatury

CITACE

BĚHOUNEK, P. *Přehled změn v daních a účetnictví*. 1. vyd. Praha: Verlag Dashöfer, 2008, 36 s. ISBN 80-86897-18-4.

BONĚK, V. et al. *Lexikon – daňové pojmy*. 1. vyd. Ostrava: Sagit, 2001, 626 s. ISBN 80-7208-265-5.

JAROŠ, T. *Zdanění příjmů v roce 2011 - komplexní průvodce*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2011, 240 s. ISBN 978-80-247-3822-2.

KOBÍK, J.; KOHOUTKOVÁ, A. *Orientační průvodce novým daňovým řádem – po technické novele přijaté v roce 2011*. 2. vyd. Praha: 1. VOX, 2011, 181 s. ISBN 978-80-86324-93-7

MALCOLM, J. *The UK tax system: an introduction*. 2nd ed. London: Spiramus Press, 2009. 141 s. ISBN 978-1904905-95-0.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2011, úplná znění platná k 1. 4. 2011*. 20. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2011, 264 s. ISBN 978-80-247-3944-1.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2010, úplná znění platná k 1. 1. 2010*. 18. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2010, s. 280. ISBN 978-80-247-3206-0.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2009, úplná znění platná k 1. 1. 2009*. 17. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2009, 216 s. ISBN 978-80-247-2803-2.

MARKOVÁ, H. *Daňové zákony 2008, úplná znění platná k 1. 1. 2008*. 16. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2008, 208 s. ISBN 978-80-247-2385-3.

STROUHAL, J. et al. *Účetnictví – Velká kniha příkladů*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009, 659 s. ISBN 978-80-251-2425-3.

ŠIROKÝ, J. a kol. *Daňová teorie-s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, 301 s. ISBN 978-80-7400-005-8.

VALOUCH, P. *Optimální zdanění fyzických osob – neplaťte víc, než musíte*. 1. vyd. Praha: GRADA Publishing, 2007, 140 s. ISBN 978-80-247-1805-7.

VANČUROVÁ, A. a L. LÁCHOVÁ. *Daňový systém 2010*. 10. vyd. Praha: 1. VOX, 2010, 355 s. ISBN 978-80-86324-86-9.

VANČUROVÁ, A. a L. LÁCHOVÁ. *Daňový systém 2008 aneb učebnice daňového práva*. 9. vyd. Praha: 1. VOX, 2008, 319 s. ISBN 978-80-86324-72-2.

VASS, J. *Daily Mail Tax Guide 2010/2011*. 1th ed. London: Profile books, 2010. 388 s. ISBN 978-1-84668-386-2.

Statistická ročenka České republiky 2011 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2011[cit. 2011-11-23] Dostupný z WWW:
<<http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/kapitola/0001-11-2010-0100>>

Statistická ročenka České republiky 2011 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2011[cit. 2011-11-23] Dostupný z WWW:
<<http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/kapitola/0001-11-2010-2500>>

Statistická ročenka České republiky 2011 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2011[cit. 2011-11-23] Dostupný z WWW:
<<http://www.czso.cz/csu/2011edicniplan.nsf/kapitola/0001-11-2010-0600>>

Časové řady [online]. Praha: Český statistický úřad, 2012 [cit. 2012-03-09] Dostupný z WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/pmz_cr>

Statistická ročenka České republiky 2010 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2010 [cit. 2010-11-24] Dostupný z WWW:
<<http://www.czso.cz/csu/2010edicniplan.nsf/kapitola/0001-10-2009-0600>>

Statistická ročenka České republiky 2009 [online]. Praha: Český statistický úřad, 2009 [cit. 2009-11-25] Dostupný z WWW:
<<http://www.czso.cz/csu/2009edicniplan.nsf/kapitola/0001-09-2008-0600>>

BIBLIOGRAFIE

AMBROŽ, J. *Společné zdanění manželů*. 1. vyd. Praha: Vladimír Vyskočil-KORŠACH, 2007, 91 s. ISBN 978-80-86296-13-5.

AMBROŽ, J. *Daňové přiznání a optimalizace*. 1. vyd. Praha: Vladimír Vyskočil-KORŠACH, 2007, 219 s. ISBN 978-80-86296-14-2.

DUŠEK, J. *Daně z příjmů 2011 - přehledy, daňové a účetní tabulky*. 6. vyd. Praha: GRA-DA Publishing, 2011, 200 s. ISBN 978-80-247-3801-7.

HOLUBOVÁ, O. *Přehled změn v zákoně o DPH*. 1. vyd. Praha: Verlag Dashöfer, 2008, 36 s. ISBN 978-80-86897-22-6.

PELC, V. *Daňové výdaje 2008*. 1 vyd. Brno: Computer Press, 2008, 145 s. ISBN 978-80-251-1918-1.

ŠIROKÝ, J. *Daně v evropské unii*. 2. vyd. Praha: Linde Praha, 2007, 255 s. ISBN 978-80-7201-649-5.

Seznam příloh

Příloha A: Přiznání k dani z příjmů 2007 pana Nováka

Příloha B: Přiznání k dani z příjmů 2008 pana Nováka

Příloha C: Přiznání k dani z příjmů 2009 pana Nováka

Příloha D: Přiznání k dani z příjmů 2010 pana Nováka

Příloha E: Přiznání k dani z příjmů 2011 pana Nováka

Příloha A – Přiznání k dani z příjmů 2007 pana Nováka

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	0	
37	Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	1 586 192	
38	Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	108	
39	Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	0	
40	Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	0	
41	Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40). Kladnou hodnotu řádku lze dále použít pro odečet ztráty podle § 34 odst. 1 zákona	1 586 300	
42	Základ daně (ř. 36 + kladná hodnota z ř. 41)	1 586 300	
43	Minimální základ daně	Počet měsíců	Počet měsíců
		0	0
44	Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41	0	
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44), popřípadě minimální základ daně (ř. 43)	0	

3. ODDÍL - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota daru/darů)		38 000		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		0		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění)		12 000		
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)		0		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		0		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)		0		
52 §34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		0		
53 Další částky		0		

54	Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř.46 + ř.47 + ř.48 + ř.49 + ř.50 + ř.51 + ř. 52 + ř.53)	50 000	
55	Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř.45 - ř.54) nebo údaj z ř. 520 přílohy č. 5 DAP	1 548 601	
56	Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	1 548 600	
57	Daň podle § 16 odst. 1 zákona	358 224	

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58	Daň podle §16 odst. 1 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	358 224	
59	Daň ze samostatného základu daně podle § 16 odst. 2 zákona (ř.418 přílohy č.4 DAP)	0	
60	Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř.58 + ř.59)	358 224	
61	Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka mínus	0	

částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců	
64 písm. a) zákona (na poplatníka)		7 200		
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)		0		
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)		0		
66 písm. c) zákona (na poživatele část. invalidního důchodu)		0		
67 písm. d) zákona (na poživatele plného invalidního důchodu)		0		
68 písm. e) zákona (na držitele průkazky ZTP/P)		0		
69 písm. f) zákona (studium)		0		
70 Úhrn slev na dani podle § 35 a § 35 ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69)		7 200		
71 Daň po uplatnění slev podle § 35 a § 35 ba zákona (ř. 60 - ř. 70)		439 644		
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		0		
73 Sleva na dani (uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		0		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)		439 644		

75 Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)		0		
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)		0		
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 - ř. 76)		0		

7. ODDÍL - Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na dani)		0		
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem		81 400		
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle §7a zákona		0		
87 Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona (státní dluhopisy)		0		
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona		0		
89 Sražená daň podle § 38f odst. 10 zákona		0		
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 5 zákona		0		
91 Zbývá doplatit (ř.74 - ř.77 - ř.84 - ř.85 - ř.86 - ř.87 - ř. 88 - ř.89 - ř.90) : (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více		358 244		

PŘÍLOHA č. 1

je součástí tiskopisu P Ř I Z N Á N Í k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2007 - 25 5405 MFin 5405 vzor č.14 (dále jen "DAP")

Rodné číslo	
-------------	--

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazatelé ve smyslu ustanovení § 46a odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa.

Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	x	Vedu účetnictví ¹⁾		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	
-------------------------------------	----------	-------------------------------	--	---	--

		Vyplní v celých Kč	
		poplatník	finanční úřad
101	Příjmy podle § 7 zákona	5 432 539	
102	Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	3 846 347	
103	Pojistné	0	
104	Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 - ř. 102 - ř. 103) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	1 586 192	
105	Úhrn částek podle § 5, § 23 a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2).	0	
106	Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2).	0	
107	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle §13 zákona	0	
108	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle §13 zákona	0	
109	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle §13 zákona	0	
110	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle §13 zákona	0	
111	Zbývající část příjmů za více zdaňovacích období snížená o zbývající část výdajů připadající na příjmy za více zdaňovacích období podle § 14 zákona	0	
112	Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem mínus (-)	0	
113	Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů dle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 - ř. 106 - ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 - ř. 110 - ř. 111 + ř. 112)	0	

Obr. A1 Příznání k dani z příjmů 2007 pana Nováka

Příloha B – Přiznání k dani z příjmů 2008 pana Nováka

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	0	
36a	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vynětí (ř. 36 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	0	
37	Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	4 632 163	
38	Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	119	
39	Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	0	
40	Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	0	
41	Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	4 632 282	
41a	Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vynětí (ř. 41- úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	4 632 282	
42	Základ daně (ř. 36a + kladná hodnota z ř. 41a)	4 632 282	
43	(neobsazeno)	0	
44	Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	0	
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	0	

3. ODDÍL - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota daru/darů)		25 000		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		0		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění)		12 000		
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)		0		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		0		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)		0		
52 §34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		0		
53 Další částky		0		

54	Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř.46 + ř.47 + ř.48 + ř.49 + ř.50 + ř.51 + ř. 52 + ř.53)	37 000	
55	Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř.45 - ř.54)	4 595 282	
56	Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	4 595 200	
57	Daň podle § 16 zákona	689 280	

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58	Daň podle §16 odst. 1 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	689 200	
59	(neobsazeno)		
60	Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř.58)	689 200	

částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců	
64 písm. a) zákona (na poplatníka)		24 840		
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)		0		
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)		0		
66 písm. c) zákona (na poživatele část. invalidního důchodu)		0		
67 písm. d) zákona (na poživatele plného invalidního důchodu)		0		
68 písm. e) zákona (na držitele průkazky ZTP/P)		0		
69 písm. f) zákona (studium)		0		
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35 ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69)		24 840		
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35 ba zákona (ř. 60 - ř. 70)		664 440		
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		0		
73 Sleva na dani (částka ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		0		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)		664 440		

75 Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)	0	
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	0	
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 - ř. 76)	0	

7. ODDÍL - Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na dani)	0	
85 Na zbývajících zálohách zaplacené poplatníkem celkem	330 000	
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle §7a zákona	0	
87 Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona (státní dluhopisy)	0	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	0	
89 Sražená daň podle § 38f odst. 11 zákona	0	
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona	0	
91 Zbývá doplatit (ř.74 - ř.77 - ř.84 - ř.85 - ř.86 - ř.87 - ř. 88 - ř.89 - ř.90) : (+) zbývá doplatit, (-) zaplacen více	334 440	

PŘÍLOHA č. 1

Rodné číslo	0
-------------	---

je součástí tiskopisu P Ř I Z N Á N Í k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2008 - 25 5405 MFin 5405 vzor č.15 (dále jen "DAP")

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazatelé ve smyslu ustanovení § 46a odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa.

Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	x	Vedu účetnictví ¹⁾		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	
-------------------------------------	----------	-------------------------------	--	---	--

		Vyplní v celých Kč	
		poplatník	finanční úřad
101	Příjmy podle § 7 zákona	11 151 948	
102	Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	6 338 949	
103	(neobsazeno)		
104	Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 - ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	0	
105	Úhrn částek podle § 5, § 23 a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2).	4 812 999	
106	Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2).	0	
107	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle §13 zákona	180 836	
108	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle §13 zákona	0	
109	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle §13 zákona	0	
110	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle §13 zákona	0	
111	(neobsazeno)		
112	Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem mínus (-)	0	
113	Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů dle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 - ř. 106 - ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 - ř. 110 - ř. 111 + ř. 112)	4 632 163	

Obr. B1 Přiznání k dani z příjmů 2008 pana Nováka

Příloha C – Priznání k dani z příjmů 2009 pana Nováka

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	0	
36a	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vynětí (ř. 36 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	0	
37	Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	4 233 643	
38	Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	0	
39	Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	0	
40	Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	0	
41	Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	4 233 643	
41a	Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vynětí (ř. 41- úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	4 233 643	
42	Základ daně (ř. 36a + kladná hodnota z ř. 41a)	4 233 643	
43	(neobsazeno)	0	
44	Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	0	
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	4 233 643	

3. ODDÍL - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota daru/darů)		0		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		0		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění)		12 000		
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)		0		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		0		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)		0		
52 §34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		0		
53 Další částky		0		

54	Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř.46 + ř.47 + ř.48 + ř.49 + ř.50 + ř.51 + ř. 52 + ř.53)	37 000	
55	Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř.45 - ř.54)	4 221 643	
56	Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	4 221 600	
57	Daň podle § 16 zákona	633 240	

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58	Daň podle §16 odst. 1 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	633 240	
59	(neobsazeno)		
60	Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř.58)	633 240	

částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců	
64 písm. a) zákona (na poplatníka)		24 840		
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)		0		
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)		0		
66 písm. c) zákona (na poživatele část. invalidního důchodu)		0		
67 písm. d) zákona (na poživatele plného invalidního důchodu)		0		
68 písm. e) zákona (na držitele průkazky ZTP/P)		0		
69 písm. f) zákona (studium)		0		
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35 ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69)		24 840		
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35 ba zákona (ř. 60 - ř. 70)		608 400		
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	0			
73 Sleva na dani (částka ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	0			
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)	608 400			

75 Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)	0		
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	0		
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 - ř. 76)	0		

7. ODDÍL - Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na dani)	0	
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem	103 493	
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle §7a zákona	0	
87 Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona (státní dluhopisy)	0	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	0	
89 Sražená daň podle § 38f odst. 11 zákona	0	
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona	0	
91 Zbývá doplatit (ř.74 - ř.77 - ř.84 - ř.85 - ř.86 - ř.87 - ř. 88 - ř.89 - ř.90) : (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více	504 907	

PŘÍLOHA č. 1

Rodné číslo	0
-------------	---

je součástí tiskopisu P Ř I Z N Á N Í k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2009 - 25 5405 MFin 5405 vzor č.16 (dále jen "DAP")

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazatelé ve smyslu ustanovení § 46a odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa.

Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	x	Vedu účetnictví ¹⁾		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	
-------------------------------------	----------	-------------------------------	--	---	--

		Vyplní v celých Kč	
		poplatník	finanční úřad
101	Příjmy podle § 7 zákona	8 718 824	
102	Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	3 912 854	
103	(neobsazeno)		
104	Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 - ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	0	
105	Úhrn částek podle § 5, § 23 a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2).	4 805 970	
106	Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2).	0	
107	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle §13 zákona	572 327	
108	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle §13 zákona	0	
109	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle §13 zákona	0	
110	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle §13 zákona	0	
111	(neobsazeno)		
112	Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem mínus (-)	0	
113	Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů dle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 - ř. 106 - ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 - ř. 110 - ř. 111 + ř. 112)	4 233 643	

Obr. C1 Přiznání k dani z příjmů 2009 pana Nováka

Příloha D – Přiznání k dani z příjmů 2010 pana Nováka

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	0	
36a	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vynětí (ř. 36 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	0	
37	Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	1 575 551	
38	Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	50	
39	Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	0	
40	Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	0	
41	Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	1 575 601	
41a	Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vynětí (ř. 41- úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	1 575 601	
42	Základ daně (ř. 36a + kladná hodnota z ř. 41a)	1 575 601	
43	(neobsazeno)	0	
44	Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	0	
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	0	

3. ODDÍL - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota daru/darů)		15 000		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		0		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění)		12 000		
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)		0		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		0		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)		0		
52 §34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		0		
53 Další částky		0		

54	Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř.46 + ř.47 + ř.48 + ř.49 + ř.50 + ř.51 + ř. 52 + ř.53)	27 000	
55	Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř.45 - ř.54)	1 548 601	
56	Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	1 548 600	
57	Daň podle § 16 zákona	232 290	

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58	Daň podle §16 odst. 1 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	232 290	
59	(neobsazeno)		
60	Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř.58)	232 290	

částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců	
64 písm. a) zákona (na poplatníka)		24 840		
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)		0		
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)		0		
66 písm. c) zákona (na poživatele část. invalidního důchodu)		0		
67 písm. d) zákona (na poživatele plného invalidního důchodu)		0		
68 písm. e) zákona (na držitele průkazky ZTP/P)		0		
69 písm. f) zákona (studium)		0		
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35 ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69)		24 840		
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35 ba zákona (ř. 60 - ř. 70)		207 500		
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě		0		
73 Sleva na dani (částka ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)		0		
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)		207 500		

75 Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)	0	
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	0	
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 - ř. 76)	0	

7. ODDÍL - Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na dani)	0	
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem	475 000	
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle §7a zákona	0	
87 Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona (státní dluhopisy)	0	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	0	
89 Sražená daň podle § 38f odst. 11 zákona	0	
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona	0	
91 Zbývá doplatit (ř.74 - ř.77 - ř.84 - ř.85 - ř.86 - ř.87 - ř. 88 - ř.89 - ř.90) : (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více	-267 550	

PŘÍLOHA č. 1

Rodné číslo	0
-------------	---

je součástí tiskopisu P Ř I Z N Á N Í k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2010 - 25 5405 MFin 5405 vzor č.17 (dále jen "DAP")

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazatelé ve smyslu ustanovení § 46a odst. 3 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa.

Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	x	Vedu účetnictví ¹⁾		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	
-------------------------------------	----------	-------------------------------	--	---	--

		Vyplní v celých Kč	
		poplatník	finanční úřad
101	Příjmy podle § 7 zákona	6 154 855	
102	Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	4 196 882	
103	(neobsazeno)		
104	Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 - ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	0	
105	Úhrn částek podle § 5, § 23 a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2).	1 957 973	
106	Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2).	0	
107	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle §13 zákona	382 422	
108	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle §13 zákona	0	
109	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle §13 zákona	0	
110	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle §13 zákona	0	
111	(neobsazeno)		
112	Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem mínus (-)	0	
113	Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů dle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 - ř. 106 - ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 - ř. 110 - ř. 111 + ř. 112)	1 575 551	

Obr. D1 Přiznání k dani z příjmů 2010 pana Nováka

Příloha E – Přiznání k dani z příjmů 2011 pana Nováka

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	0	
36a	Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona po vynětí (ř. 36 - úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 6 zákona nebo ř. 36)	0	
37	Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	2 916 371	
38	Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	0	
39	Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	0	
40	Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	179 040	
41	Úhrn řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40).	3 095 411	
41a	Úhrn dílčích základů daně podle § 7 až § 10 zákona po vynětí (ř. 41- úhrn vyňatých příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 až § 10 zákona nebo ř. 41)	3 095 411	
42	Základ daně (ř. 36a + kladná hodnota z ř. 41a)	3 095 411	
43	(neobsazeno)	0	
44	Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41a	0	
45	Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 - ř. 44)	0	

3. ODDÍL - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců		Počet měsíců	
46 Odst. 1 zákona (hodnota daru/darů)		0		
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)		0		
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění)		0		
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)		0		
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		0		
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)		0		
52 §34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		0		
53 Další částky		0		

54	Úhrn nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř.46 + ř.47 + ř.48 + ř.49 + ř.50 + ř.51 + ř. 52 + ř.53)	0	
55	Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř.45 - ř.54)	3 095 411	
56	Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů	3 095 400	
57	Daň podle § 16 zákona	446 310	

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58	Daň podle §16 odst. 1 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	464 310	
59	(neobsazeno)		
60	Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř.58)	464 310	

částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců	
64 písm. a) zákona (na poplatníka)		23 640		
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)		0		
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)		0		
66 písm. c) zákona (na poživatele část. invalidního důchodu)		0		
67 písm. d) zákona (na poživatele plného invalidního důchodu)		0		
68 písm. e) zákona (na držitele průkazky ZTP/P)		0		
69 písm. f) zákona (studium)		0		
70 Úhrn slev na dani podle § 35, § 35a, § 35b a § 35 ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69)		23 640		
71 Daň po uplatnění slev podle § 35, § 35a, § 35b a § 35 ba zákona (ř. 60 - ř. 70)		440 670		
72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	0			
73 Sleva na dani (částka ř. 72, uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	0			
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)	440 670			

75 Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)	0		
76 Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	0		
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 - ř. 76)	0		

7. ODDÍL - Placení daně

84 Úhrn sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na dani)	0		
85 Na zbývajících zálohách zaplacen poplatníkem celkem	307 800		
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle §7a zákona	0		
87 Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona (státní dluhopisy)	0		
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	0		
89 Sražená daň podle § 38f odst. 11 zákona	0		
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 4 zákona	0		
91 Zbývá doplatit (ř.74 - ř.77 - ř.84 - ř.85 - ř.86 - ř.87 - ř. 88 - ř.89 - ř.90) : (+) zbývá doplatit, (-) zaplacen více	132 870		

PŘÍLOHA č. 1

Rodné číslo	0
-------------	---

je součástí tiskopisu P Ř I Z N Á N Í k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2011 - 25 5405 MFin 5405 vzor č.18 (dále jen "DAP")

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazatelé ve smyslu ustanovení § 146a odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupné zaokrouhlování ve dvou nebo stupních je nepřístupné.

Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§7 zákona)

Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci ¹⁾	x	Vedu účetnictví ¹⁾		Uplatňuji výdaje procentem z příjmů ¹⁾	
-------------------------------------	----------	-------------------------------	--	---	--

		Vyplní v celých Kč	
		poplatník	finanční úřad
101	Příjmy podle § 7 zákona	10 176 619	
102	Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona	7 047 195	
103	(neobsazeno)		
104	Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 - ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)	0	
105	Úhrn částek podle § 5, § 23 a ostatní úpravy podle zákona zvyšující - uveďte úhrn částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2).	3 129 424	
106	Úhrn částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující - uveďte úhrn částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2).	0	
107	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle §13 zákona	213 053	
108	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle §13 zákona	0	
109	Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle §13 zákona	0	
110	Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadla na Vás jako na spolupracující osobu podle §13 zákona	0	
111	(neobsazeno)		
112	Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem mínus (-)	0	
113	Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů dle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 - ř. 106 - ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 - ř. 110 - ř. 111 + ř. 112)	2 916 371	

Obr. E1 Přiznání k dani z příjmů 2011 pana Nováka